

HAKALAINEN

HAUKINIEMEN HAKAN JÄSENLEHTI 2/2022

Hakan kesä ja syksy

Varhain keväällä aloitimme Hiesun kentällä viikoittaisen jalkapalloilun. Hakalaiseen tapaan yhteiseen pelailuun osallistuvat kaikki kynnelle kykenevät – tytöt, naiset, pojat, miehet, nuoret ja iäkkäämmät.

Parin koronakesän jälkeen saimme järjestettyä perinteiset kesäkisailut Hiesulla. Kenttä asettaa omat rajoitteensa lajivalinnoille. Kun kisailulajit ovat sopivat, lasten ja iäkkäämpienkin osanotto on runsasta.

Seuratoiminta vaatii myös rahoituksensa. Kuluneena kesänä varoja kartutettiin järjestämällä metalliromun keräys.

Vuodenajat vaihtuvat, niin myös toiminnot seurassa niiden mukana. Oskari Sauniston opastuksella hyvästelimme muuttolinnut Niittylahden peltoaukeilla. Pääasiassa val-

koposkihanhasta koostuneet lintuparvet pyrähtelivät aika ajoin ilmaan, kun jokin petolintu kaarteli niiden yläpuolella.

Syyskuussa alkoi lasten liikuntakerho, ohjaajanaan Linda Vasarainen. Leo Parkkosen vetämänä jatkuu Enonkosken liikuntatalon sähkö- ja kuntosalivuoro.

Jääkiekkokaukalon pohjan tasasivat Mika Saariniiva ja Juha Saunisto laserintarkasti. Myös laitojen kallistumat ja painaumat oikeneivat. Luistelut alkoivat jo marraskuussa.

Kevättalvisen työikäisille järjestetyn hanke-
rahoitteisen ryhmäliikunnan jatkumoksi. Haka tarjoaa kaikenikäisille jäsenilleen suunnatun jumppahetken Juvolan koululla. Ohjaajana toimii totuttuun tapaan Agata Laitinen.

Jumppaajia Juvolan koululla – Hakan liikuntavuoroille tyypilliseen tapaan vauvasta vaariin. (Kuva: Ritva Loikkanen.)

Vuodenvaihteen jälkeen järjestämme jäsenillemme virkistyspäivän Tanhuvaarassa lauantaina 14.1.2023. Ohjelmassa on ainakin ohjattua liikuntaa erikseen aikuisille ja lapsille ja lopuksi sauna uimahalleineen.

Vuosi 2023 on Haukiniemen Hakalle juhlatvuosi. Seura täyttää 11.3.2023 seitsemänkymmentä vuotta. Vietämme merkkipäivää kartanohostelli AnnaCatharinassa lauantaina 29.4.2023.

Molemmista tapahtumista tiedotamme tarkemmin vuodenvaihteen tienoilla Hakan kotisivuilla (www.haukiniemenhaka.net) ja kylien ilmoitustauluilla. Tietoa tapahtumista saa myös suoraan Hakan puheenjohtajalta Olli Loikkaselta, puh. 0503317788.

Kiitän kaikkia Hakan aktiivisia toimijoita ja tukijoita ja toivotan kaikille hyvää joulua.

OLLI LOIKKANEN

Lintuja tiirailmassa Oskari Saunisto sekä Aino, Eero ja Kalle Kaartinen. (Kuva: Olli Loikkanen.)

HAKALAINEN

Haukiniemen Hakan jäsenlehti

Numero 2/2022, joulukuu 2022

Julkaisija: Haukiniemen Haka ry

Päätoimittaja: Olli Loikkanen

Toimitussihteeri: Juuso Loikkanen

Kannen kuva: Katri Niemi

Paino: Tott-Print, Savonlinna

www.haukiniemenhaka.net

Hakalainen ilmestyy kahdesti vuodessa, kesä- ja joulukuussa. Kaikenlaiset tekstit ovat tervetulleita. Juhlavuonna 2023 toivotaan erityisesti Hakan menneeseen ja nykyiseen toimintaan liittyviä juttuja.

Kirjoituksia ja juttuvinkkejä voi lähettää pitkin vuotta sähköpostitse osoitteeseen hakalainenlehti@gmail.com.

Päätoimittajaan voi ottaa yhteyttä myös puhelimitse (puh. 0503317788).

OP Suur-Savo

Kesäkisailut Hiesun kentällä

Parin vuoden ajan on korona haitannut yhteisten tapahtumien järjestämistä. Tänä kesänä viimein saatiin järjestettyä Hiesun kentällä kesäkisailut 2022. Kisailut järjestettiin lauantaina 9.7.2022.

Sääennusteen mukaan vettä piti sataa koko päivän, joten kaikki eivät uskaltaneet tulla kentälle asti. Noin 40 innokasta osallistujaa silti saapui paikalle. Sää suosikin kisailuja ja tapahtuman ajan oli sateetonta.

Kioskissa oli makkaraa ja juotavaa tarjolla, ja mukavaltahan se makkara maistui kisailujen lomassa. Lajeina olivat vauhditon pituushyppy, pallon tarkkuuspotku, pallon tarkkuusheitto, TonkKumi ja köyden veto.

Haukiniemen Hakan puheenjohtaja Olli Loikkanen toivotti porukan tervetulleeksi tapahtumaan ja lausui alkusanat. Tämän

jälkeen siirryttiin kisailujen pariin. Jokainen sai vuorollaan kokeilla eri lajeja. Mikäli tulos ei itseä miellyttänyt, sai kokeilla uusintakierroksen.

Paljon näkyi hymyileviä naamoja niin aikuisten kuin lapsienkin joukossa. Jokainen pääsi kokeilemaan lajeja useampaan kertaan, ja myös vanhemmat innostuivat kisailuun. Mukava puheensorina kuului koko tapahtuman ajan, kun kyläläiset vaihtoivat kuulumisia.

Lopuksi kaikki lapset palkittiin osallistumisesta mitaleilla ja pienillä lahjoilla. Tämän jälkeen sadekin alkoi ja kisailut päätettiin. Lopuksi voidaan todeta, että tärkeintä ei ole voitto vaan osallistuminen ja yhdessäolo. Kiitokset kaikille osallistujille.

TOMMI MALKKI

Sari Malkki ja Kalle Kaartinen jakamassa lapsille palkintoja. (Kuva: Olli Loikkanen.)

Jalkapalloilija Teo Casagrande

Moikka!

Olen Teo, 9-vuotias jalkapalloilija Paraisilta. Pelaan PIF:ssä (Pargas Idrottsförening). Pelaan jalkapalloa 1–3 kertaa viikossa.

Maalissa on kiva joskus olla, mutta se on aloittelijalle aika vaikeaa. Paras pelipaikkani on kärjessä hyökkääjänä. Parasta jalkapallossa on maalien tekeminen ja kannustava joukkue. Isäni pelasi lapsena jalkapalloa ja nyt hän valmentaa meitä hyvin. Jalkapallossa kavereiden kanssa oleminen on myös mukavaa.

Lempijoukkueeni on PSG ja PIF. Suuri unelmani olisi nähdä Neymar Jr.

TEO CASAGRANDE

Motocrossaaja Mikael Lääperi

Olen 9 vuotta ja harrastan motocrossia. Aloitin harrastukseni viisivuotiaana vaikka ensimmäisen kerran olin moottoripyörän kyydissä jo äitini vatsassa Lapin reissulla syksyllä 2013. Minulla on ollut neljä mopoa. Nyt ajan kesäkelillä Kawasaki KX 82:lla, joka on vanha crossimopo. Jääajoon ja liukkaalle talvikelille on toinen mopo, jossa on piikkirenkaat.

Ajaessa on tärkeää käyttää suojavarusteita, joista tärkeimpiä ovat kypärä, rintapanssari, kengät ja niskatuki. Lisäksi täytyy olla tappokytkin. Se on moposta kuljettajaan oleva turvakytin, joka sammuttaa mopon jos kuljettaja lentää kyydistä. On myös hyvin tärkeää aloittaa motocrossin harjoittelu hyvin hitaalla vauhdilla, jolloin tasapaino kehittyy ja lihaksisto vahvistuu sekä oppii kaasun oikean hallinnan.

Ajan nykyään naapurin pellolla ja metsätiellä sekä sora- ja jääradalla. Ajamiseen täytyy olla aina maanomistajan lupa. Ajaminen on tosi hauska harrastus. Seuraan myös televisiosta mielelläni kaikenlaista moottoriurheilua, jossa on vauhtia ja jännitystä.

MIKAEL LÄÄPERI

Lampaat vieraslajin kimpussa

Suomen luontoon kulkeutuu aika ajoin kasvi- ja eläinlajeja, joita meillä ei ole aiemmin tavattu. Nämä uudet tulokkaat voidaan jakaa tulo- ja vieraslajeihin: tulo- ja vieraslajit leviävät omin keinoin ja vieraslajit ihmisen vaikutuksella. Haitalliset vieraslajit aiheuttavat levitessään merkittävää haittaa. Yleisimpiä haitallisia vieraslajeja Suomessa ovat espanjansiruetana, minkki, komealuopiini, kurturuusu, jättipalsami, japanintatar, sahalinintatar ja jättiputket.

Jättipalsami on säädetty haitalliseksi vieraslajiksi koko EU:n alueella. Sen maahantuonti, hallussapito ja ympäristöön päästäminen on kielletty. Suurimmat palsamit voivat kasvaa usean metrin korkuiseksi, mutta yleisimmin ne ovat 1–1,5 metrin mittaisia. Kasvi sietää huonosti kuivuutta ja viihtyy rehevillä kasvupaikoilla. Jättipalsami leviää siemenestä. Yksi kasvi voi kasvattaa 4000 siementä, jotka se ”ampuu” ympäristöönsä jopa yhdeksän metrin etäisyydelle.

Jättipalsami (*Impatiens glandulifera*) voi muodostaa laajoja kasvustoja, jotka vievät elintilaa alkuperäiseltä kasvillisuudelta.

Kylillämme kasvaa laajojakin jättipalsami-esiintymiä, jotka maanomistaja on velvollinen tuhoamaan. Jos kasvusto on vuosien saatossa päässyt rehevöitymään ja leviämään jopa metsiin, on sen torjunta vaivalloista. Torjunta kannattaa aloittaa ennen kukintaa. Jos loppukesällä jättipalsamin kukinta on jo pitkällä ja siemenet ehtineet muodostua, saattavat torjuntatyöt jopa edistää siementen leviämistä lähiympäristöön. Kukinnot voi kuitenkin varovasti katkaista jätessäkkiin leviämisen estämiseksi.

Jesse Parkkonen ja Oskari Saunisto rakentamassa aitaa. Juha Saunisto valvoo, että aitalinja pysyy suorassa. (Kuva: Olli Loikkanen.)

Kitkentä ja niitto ovat tehokkaita keinoja päästä eroon jättipalsamista. Kasvi on mukava kitkettäväksi, sillä se irtoaa helposti maasta eikä erityisiä suojavarusteita tarvita. Tämän vuoksi jättipalsamin torjunta sopii erityisen hyvin toteutettavaksi talkootyönä. Niittäminen soveltuu torjuntamenetelmäksi erityisesti laajoille esiintymille. Kitkentä- tai niittotalkoot kannattaa toteut-

taa 2–3 kertaa kasvukauden aikana. Torjunta on toistettava tulevina vuosina. Jos siemeniä ei ehdi muodostua, katoaa jättipalsami paikalta muutamassa vuodessa.

Uusi torjuntakeino on laidunnus. Jyväskylän seudulla aloitettiin kesällä 2021 kokeilu laiduntamalla lampaita palsamivaltaisilla alueilla. Tulokset ovat olleet lupaavia. Tosin laidunnusta täytyy jatkaa ainakin kolmen vuoden ajan, jotta koko kasvusto saadaan tuhottua. Tästä innostuneena päätimme kokeilla laidunnusta myös Haukiniemen keskustassa, missä jättipalsamikasvustot ovat levittäytyneet kolmen tilan (Saunisto, Taskinen ja Loikkanen) alueelle jääkiekkokaukalon ympäristöön.

Talkoilla pystyimme Jussi Pesoselta saamaamme lammasaitaa, ja lampuri Simo Havia kuljetti paikalle viisi lammasta. Sitten vain odotimme miten Lyyli, Bertta, Domino, Kaakao ja Suklaa toteuttavat tehtävänsä hävittää palsamia. Niitimme aidan alusia useaan kertaan, ettei kasvusto heikentäisi aidassa kulkevaa virtaa. Lampaille riitti ravinnoksi vihreät kasvit ja puiden lehdet. Rai-

kasta vettä pidettiin saatavana jatkuvasti. Lisäravinteet ja nuolukivi olivat myös ruokinnan osana. Lampaiden erikoisherkkua olivat kauran jyvät, ja niitä annettiin useasti päivän aikana.

Päivä päivältä Lyyli, Bertta, Domino, Kaakao ja Suklaa laajensivat laidunalueettaan ja söivät kasvustoa ahkerasti. Kolmen kuukauden aikana suurin osa palsamiesiintymästä oli poissa. Tosin ahkerat talkoolaiset auttoivat lampaita kitkemällä kasveja yhtenä päivänä.

Paljon jäi vielä seuraaville vuosille tuhottavaa, mutta laiduntaminen osoittautui toimivaksi torjuntakeinoksi. Lampaita on tarkoituksella vuokrata myös ensi kesänä. ”Pikot”, niin kuin Olli niitä nimitti, osoittautuivat erittäin ihmisrakkaiksi. Ne halusivat rapsutuksia ja halauksia niin paljon kuin vain oli tarjolla. Luopuminen ”ystävistä” olikin vähän haisevaa, mutta odotamme innolla ensi kesää, kun jälleen tapaamme ja toteutamme yhteistä projektia.

RITVA LOIKKANEN

”Pikot” laitumella, vasemmalta oikealle Bertta, Domino, Lyyli, Suklaa ja Kaakao. (Kuva: Ritva Loikkanen.)

Terveisiä kalavesiltä

Osakaskuntien yhdistymisneuvottelut ovat edenneet hyvin nihkeästi. Pienten osakaskuntien yhdistymisestä olisi monenlaista etua. Entisten aktiivisten toimijoiden tilalle on ollut vaikea saada nuorempaa väkeä. Vain järjestäytynyt osakaskunta saa norpan-suojelukorvaukset ja viehekorttipalautukset. Vuosikokoukset pitää järjestää, kalanistutuksista pitää huolehtia ym, kalastuksen valvonta järjestää. Kalaa on järvissä runsaasti, mutta perinteiset kalastajat vähenyvät.

Useissa osakaskunnissa on ollut tapana järjestää kesällä rantakala. Juvolan rantakalalla on kesästä toiseen kerännyt noin 30 hengen joukon kyläläisiä ja kesäasukkaita. Oravin perinteiset kalapäivät keräävät joka kesä satapäisen osallistujajoukon. Mutta toimijoita tarvitaan.

Kasvoin lapsuuteni järven rannalla. Vanhimpana lapsena jouduin soutumieheksi verkkolaskuun. Homma oli mieluista, ja olin isälle vihainen, kun hän ei herättänyt minua

aamulla niitä kokemaan. Kalansaaliit olivat vaihtelevia, mutta aina jotakin saatiin ruokapöytään.

Muita pyyntitapoja olivat 50–60-luvulla pitkäsiima, tuulastus ja kutulahnojen pyynti ”tarpomalla”, joka taisi olla jo silloin vähän luvatonta. Vain lapset ja kesälomalaiset onkivat. Ahvenet ja särjet olivat pieniä. Kaikki kuitenkin käytettiin ruuaksi, suolattiin ja kuivattiin. Kapakalapaisti oli talvella hyvää ruokaa. Vavat olivat koivua tai mäntyä, painavia, usein vääriä.

Isoimmat lapsuuden saaliit ongella olivat pari säynettä, noin 1 kilon ja 1800 gramman painoinen hauki, jonka iso lapsikatra sai ujutettua rantaan. Myös pari kolme tukkipulta saatua noin 300 gramman ahventa jäi muistiin ikiajoiksi.

Kun ikämittariin tuli puoli vuosisataa, alkoi järjestyä aikaa enemmän vanhalle harrastukselle. Itse harrastan hyvin suurella innolla mato-ongintaa kesällä ja pilkkimistä

Irene ongella auringonlaskun aikaan.

talvella. Varparannan ja Ahvensalmen väliltä on löytynyt paljon hyviä kalapaikkoja molempina vuodenaikoina. Saaliin löytyminen on aina onnenkauppaa, mutta harvoin palaan kotiin ilman saalista. Pienet kalat kisalle, isommista saa monenlaista ruokaa. Keittoa, kalakukkoa, suolakalaa (säyneet) ja savukalaa.

Erikoisesti hämmästyttää ahventen koon kasvu, suurimmat ovat olleet tänä kesänäkin 600–800 grammaa. Jokaisella reissulla saa useita 200–300 gramman ahvenia, joita pidän parhaan kokoisina. Kaikkein mukavimmat reissut tehdään hyvän ystävän seurassa, ajan kanssa, eväät mukana! Luonnosta, hiljaisuudesta ja lintujen seurasta nauttien.

Talviongintakausi on yleensä helmi–maaliskuu, kesällä kesäkuusta syyskuun lopulle. Matoja täytyy olla kesällä aina varastossa kellarissa. Kireitä siimoja toivottaen!

IRENE MAKKONEN

Irene ongella narraamassa ahvenia.

OSTETAAN ENERGIAPUUTA

**hankinta- ja pystykaupalla
Itä-Savon alueelta**

**Metsäenergia Meter Oy, korjaamotie 10 58200 Kerimäki
Tuukka Suomalainen 050 3647 287**

Säämingin ja Savonlinnan kuntaliitoksesta tulee vuoden 2023 alussa kuluneeksi 50 vuotta

Säämingin kunta ja Savonlinnan kaupunki liitettiin yhteen 1.1.1973. Emäpitäjän menetyks oli monelle sääminkiläiselle kipeä kokemus.

”Nyt kun ollaan kaupunkilaisia, niin pitääkö meidän ajaa lantaa pelloille kravatti kaulassa?” Näin kysyttiin uudenvuodenyönä 1973 Savonlinnan kaupunginjohtajalta Leo Metheriltä. ”Siitä vaan kravatti kaulaan, jos teillä Säämingissä on ollut sellainen tapa”, vastasi Mether.

Eräänä haittapuolena kuntaliitoksesta eräs sääminkiläinen viäräleuka kertoi auton bensakulutuksen lisääntyvän, kun kaupunkiajossa kulkuneuvo kuluttaa enemmän.

Näistä ajoista on kulunut siis koht’sillään 50 vuotta. Kuntalaiset ovat ajansaatossa tottuneet olemaan kaupunkilaisia ja tyytymään kaupungin antamiin palveluihin. Mutta emäpitäjän juuret ja historia eivät katoa mihinkään!

Säämingin kirkkopitäjä, joka perustettiin 1504, on 135 vuotta vanhempi kuin 1639 perustettu Savonlinnan kaupunki. Sääminki on vaikuttanut ja vaikuttaa suuresti Savonlinnaa ympäröivänä haja-asutusalueena kaupungin elinvoimaan.

Savonlinnan nykyiset luottamushenkilöt ja viranhaltijat eivät tunne Savonlinnan historiaa, joka on olennaisilta osiltaan myös Säämingin historiaa. Jos ei tunne historiaa, ei pysty tekemään tulevaisuutta koskevia päätöksiä, näinhän moni vaikutusvaltainen henkilö on todennut.

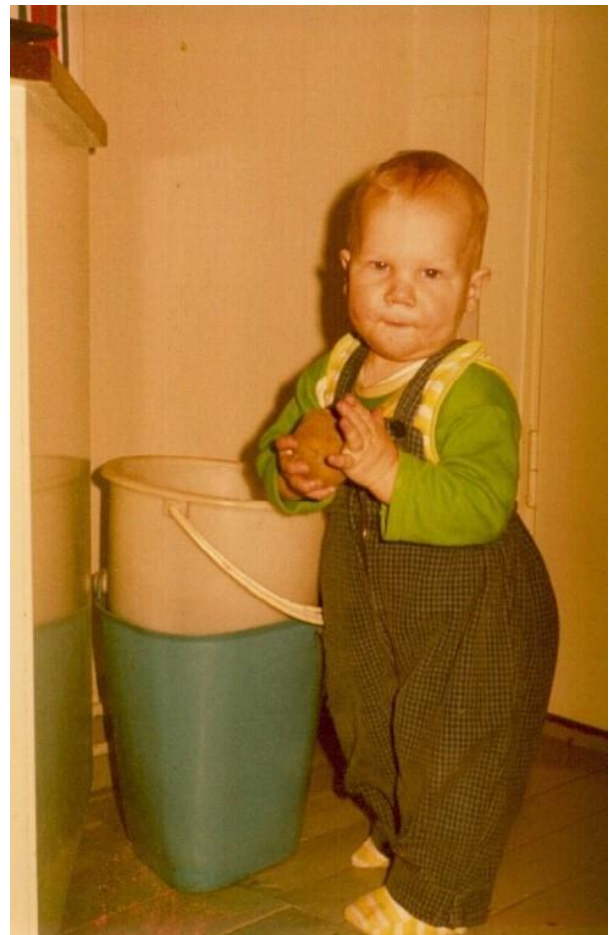
Tähän liittyen Sääminki-seura ry järjestää 50-vuotisjuhlaseminaarin keväällä 2023 Sääminkitalossa. Seminaarin valmistelut aloitetaan 28.11.2022 nimeämällä työryhmä suunnittelemaan juhlaseminaariin kiin-

nostava sisältö. Työryhmä koostuu kaupungin, eri asiantuntijayhdistysten sekä Sääminki-seura ry:n edustajista.

Viimeinen sääminkiläinen

Jukka Kukkonen on viimeinen sääminkiläinen, jonka syntymätodistuksessa lukee Sääminki. Hän on syntynyt 31.12.1972.

Jukka Kukkonen kotipaikka on Aholahdessa Haapialan tilalla. Hän on Aholahden kyläkoulun kasvattaja, yläasteen hän suoritti Piispanmäellä ja sen jälkeen opiskeli ammattikoulussa ajoneuvoasentajaksi. Turussa hän suoritti autotekniikan insinöörin tutkinnon ja toimi Fordin maahantuontiorganisaatiossa.

Jukka Kukkonen – viimeinen sääminkiläinen.

Tällä hetkellä Jukka Kukkonen toimii sähköautoalan asiantuntijana ja opettaa alaa paikallisessa yliopistossa Yhdysvaltain Minnesotassa.

Tulevan vaimonsa hän tapasi uuden työnantajan kautta. Hänen vaimonsa on kotoisin Yhdysvaltojen Minnesotasta, joten kolikonheiton jälkeen kummassa maassa perhe asustaa, Jukka Kukkonen on asunut Minnesotassa jo 20 vuoden ajan.

Suku asuu edelleen iloisessa Itä-Suomessa. Hän on hankkinut Laitaatsillasta talon, josta käsin voidaan tehdä etätöitä niinä 5–7 viikkoa, jotka he kesäisin viettää Savonlinnassa. Molemmat lapset, jotka ovat teinejä, aikovat opiskella Suomessa.

Mikäli aikataulut käyvät yksiin Jukka Kukkonen kanssa, Sääminki-seura ry kutsuu hänet 50-vuotisjuhlaseminaariin puhujaksi.

Muitakin liitoksia

Säämingin ja Savonlinnan kuntaliitosiltana tapasi kaksi nuorta toisensa Makkolan Päivölässä. Seurustelun jälkeen kihlautuivat, menivät naimisiin, saivat kaksi lasta. Tänäpä kahden lapsenlapsen mummo ja pappa. Näin on kulkenut vaimoni ja minun elämänpääri kuntaliitoksen ajoista.

JUKKA NOKELAINEN

Sääminki-seura ry
puheenjohtaja

Arkistojen aarteita: joulujuhlauutisia Säämingin Haukiniemestä vuosikymmenten takaa

Viereinen lehtileike on vuosisata sitten ilmestyneestä Itä-Savo-lehdestä, tarkkaan ottaen 99 vuoden takaa, lauantain 29.12.1923 numerosta. Tuolloin Haukiniemen joulujuhlissa tunnelma oli mitä ilmeisimmin jouluisen harras: virsiä veisattiin, runoja lausuttiin ja juhlallisia puheita pidettiin. Taitavimmat lukijat pystyivät päättelemään rivien aluista puuttuvat kirjaimet. Alla hieman tuoreempaa materiaalia, Hakan pikkujoulu-ilmoitus vuodelta 1957.

TOIMITUS

— Haukiniemen Hakan pikkujoulujuhla on ensi sunnuntaina klo 19 Haukiniemen kansakoululla. Ohjelmassa mm. pianonsoitto Sibelius Akatemian oppilaan Raija Niiräsen esittämänä. — Päivällä klo 12 pelaa Haka jääkiekko-ottelun Makkolan Urheilijoita vastaan Likkolammella.

Sääminki:

— Haukiniemen nuorisoseura vietti joulujuhlaansa jouluyöönä Lauri Järven talossa. Juhla alkoi yhteisellä jouluvierillä. Tervehdyspuheen piti Silja Mäkelä, runon lausui Elli Mäkelä ja kertomuksen luki Matti Mäkelä.

Kokouksen jälkeen Antti Rönkä puoli vuosien vaihteissa muistettavista ihmiskunnan asioista. Runon lausui Antti Rönkä ja toimittamansa samalehti Oskari joulunumeron luki Antti Rönkä. Seurausti sitten Mandi Mäkelän kertomus ja Toivo Toikkasen joulun merkityksestä. Vielä piti lausujatar neiti Järven kammionhengen lopettajaispuheen. Juhla lopetettiin yhteisesti laulettuun virteeseen. Oli työtöitä näin viettämään iltaan.

Jälleennäkemisen riemua ja yhteisiä muisteloita

Kauppisten sukutapaaminen 11.6.2022

On heleä, kaunis ja lämmin lauantaiamu 11.6.2022. Ajelen Savonlinnasta kohti Varparannan hautausmaata ja muistelen lukion aikaisia koulumatkoja samalla tiellä – joskin bussissa istuen. Reitti on edelleen tuttu. Kun saavun hautausmaan parkkipaikalle, paikalla on jo paljon autoja ja sukumme porukkaa. Olemme kokoontumassa Varparannan hautausmaan portille aloittamaan sukutapaamistamme. Näen iloisia ja riemukkaita tervehtimisiä ja halaamista. On miltei uskomaton tunne tavata niin monta serkkua, monia vuosikymmenten takaa. Vaikka edellisestä tapaamisesta on kulunut paljon aikaa, tunnistan heti serkkuni – sen verran usein tapasimme lapsuuteni ja nuoruuteni aikana suvun juhlissa.

Tämän tapaamisen järjestely lienee saanut alkunsa serkkuni Ritva Loikkasen ja siskoni Tuulan keskusteluista veljeni Joukon pojan Simon lakkiaisissa kesäkuun toisena päivänä 2018, synnyinpaikallani Haukiniemen Suontauksen talossa. Tämän talon isoisäni Otto Kauppinen rakensi poikineen 1930-luvulla. Otolla ja hänen Edla-puolisollaan – mummullani – oli suurperhe: yhteensä 10 lasta, joista isäni Tauno oli vanhin. Otolla ja Edlalla oli 35 lastenlasta – näin minulla on ollut onni elää 34 serkun kanssa, joista valtaosa oli saapunut tapaamiseemme. Muistan jo lapsuudestani, että sukumme tapaamiset ovat olleet iloisia, välittömiä tapahtumia.

Ritva Loikkanen kantoi päävastuun päivän järjestelyistä ja toivotti meidät tervetulleiksi. Sitten siirryimme Otto-papan ja Edla-mummon haudalle. Veisasimme aluksi papan usein laulaman virren 299 ”Ei mikään niin voi virvoittaa”. Sitten sukumme tämän hetken vanhin Niilo Pulkkinen kertoi lämpimästi muistoja papasta ja mummosta ja laski kauniit kielot heidän haudalleen. Niilo totesi, miten tärkeää on muistella ja kun-

nioittaa vanhempiemme ja esivanhempiemme elämää ja työtä. Kiertelimme sitten muiden sukulaisten haudoilla heidänkin elämänsä muistellen.

Sukumme vanhin Niilo Pulkkinen pitämässä avauspuhetta Varparannan Hautausmaalla. (Kuva: Jukka Koskivirta.)

Haudalta siirryimme Anna Catharina -kartanohostelliin, jossa jatkoimme päivän viettoa. Alkajaisiksi lauloimme yhdessä Savolaisten laulun paikalla kootun ”kuoron” ja kitarasäestykseni johdolla. Tämän jälkeen serkut perheineen esittäytyivät. Meitä oli kaikkiaan noin 60, serkuksia puolisoineen, ja osalla mukana myös lapsia. Sitten olikin vuorossa ruokailu. Söimme talon tarjoamaa maittavaa kotiruokaa. Salissa kuului iloinen puheensorina, kun ruokailun ohessa muisteltiin menneitä ja mukavia tapahtumia elämän varrelta.

Mieliä herkistävä ohjelmanumero oli Jukka Koskivirran esittämä, Youtube-videoformaattiin tehty kuvakooste vanhoista sukumme valokuvista. Jukka oli tehnyt hienon ja vaikuttavan koosteen kunkin sukuhaaran hänelle lähettämistä kuvista. Kooste alkoi Otto-papan ja Edla-mummon kuvista ja ete-

Yhteislaulua sukutapaamisessa: Savolaisen laulu. Tapaamisen järjestelyn primus motor Ritva Loikkanen kuvassa keskellä. (Kuva: Jukka Koskivirta.)

ni vuorollaan kunkin heidän lapsensa mukaan. Koostetta katsoessa monella meistä nousi kyynel silmään. Kuvat palauttivat kauniita ja liikuttavia muistoja itse kullekin oman perheen ja myös muiden serkusten lapsuudesta ja nuoruudesta. Jukka otti kuvia myös päivän kulusta ja jakoi ne, samoin kuin kuvakoosteen, ystävällisesti meille muille.

Sisko Koskivirta kertoi Kauppisen suvun historiasta, lähinnä isoisäni Otto Kauppisen puolelta. Sisko on ansiokkaasti vuosikymmeniä tehnyt sukututkimusta. Hän totesi, että on löytänyt Kauppisten suvusta tietoja aina 1700-luvulle saakka. Sukumme on alun perin ollut sotilassukua, sittemmin lähinnä maanviljelijöitä.

Siskon esityksen jälkeen siirryimme ulos kauniiseen, jopa helteiseen kesäpäivään. Kartanohostellin päätalo on kaunis, vanha rakennus ja sen edustalla on hieno iso pihalue. Pihalla Jukka Koskivirta otti yhteisvalokuvan sekä erilliset kuvat kaikista sukulaaroista. Pihalla jatkui seurustelu leppoisissa tunnelmissa. Sitten nautimme iltapäiväkahvit ja soittelin kitaraa. Päivän loppuksi vielä Niilo ja Kalevi Pulkkinen yllättivät kuk-

kakiitoksin järjestelyistä vastanneet sekä esiintyjät.

Sisko Koskivirta esitelmöi sukumme historiasta. Siskon vieressä sykähdyttävän kuvakollaasin tekijä Jukka Koskivirta. (Kuva: Tuula Kauppinen.)

Kaikki lähdimme kotiin mieli täynnä iloa ja riemua, mielessä vahva tunne siitä, miten yhteinen tapaaminen virkisti. Päivä oli todella onnistunut, kaikki sujui leppoisasti ja tunnelma oli koko ajan välitön. Kaikkiaan tämä oli unohtumaton päivä. Kaiken päälle sää oli aivan paras mahdollinen ja myös

paikka oivallinen tällaiseen tilaisuuteen. Erityiskiitos vielä Ritvalle, Tuulalle, Siskolle ja Jukalle tilaisuuden ideoinnista ja järjestämisestä – ja Tuulalle avusta tämän tekstin

laatimisessa. Vastaava tilaisuus pitää järjestää uudestaan lähivuosina!

ESKO I. KAUPPINEN

Osallistajat Jukka Koskivirran nappaamassa yhteiskuvassa.

KARTANOHOSTEL
Anna Catharina

**toivottaa kaikille hyvää joulua
ja onnea vuodelle 2023!**

Tämän joululaulun haluaisin kuulla

Hakalainen kysyi lukijoiltaan, mikä on heidän elämänsä joululaulu ja miksi. Vastaukseksi saatiin niin vanhoja kuin uudempiakin lauluja.

Armi Asikainen, Enonkoski:

Sydämeeni joulun teen

"Tämä laulu pysäyttää minut miettimään joulun sanomaa ja auttaa löytämään joulun ilon ja rauhan itsestäni."

Riikka Halonen, Oravi:

En etsi valtaa loistoa

"Laulu tuo mieleeni kouluajan joulujuhlat ja juhlaäänityksen ennen laulu- ja näytelmäesityksiä. Tuolloin laulun sanoja ei tullut miettineeksi, nyttemmin kyllä. Kaiken tavarapaljouden, koristekrääsän, ruokapaineiden, lahjapaniikin ja yleisen hössötyksen, pakosti tarttuvan joulustressin vastapainoksi sanat ja sävel auttavat rauhoittumaan. Ja sentään vähän nauttimaan rauhallisesta joulusta."

Vesa Laurio, Jyväskylä:

Kun joulu on

"Laulussa on luonnon jylhyyttä ja mielen herkkyyttä."

Mikael Lääperi, Haukaniemi:

Tonttujen jouluyö

"Laulu on vähän hupsu, iloinen, villi ja kiva. Paras kohta siinä on tip, tap, tip, tap jne."

Miika Soini, Varparanta:

Maa on niin kaunis

"Tämä laulu laulettiin ennen aattoillan ateriaa tuvan pöydän ääressä lapsuuteni kodissa Varparannan Kupolassa."

Sirpa Pitkänen, Haukaniemi:

Ilouutinen

"Laulu tuo mieleeni paljon erilaisia muistoja, etenkin lasten iloisen laulamisen. Tässä laulussa kuuluu joulun ilosanoma kutsuna meille kaikille."

Lilian Torpakko, Oravi:

We Wish You a Merry Christmas

"Esiinnyn tämän tahdissa musiikki- ja tanssiopiston juhlassa."

Niko Parkkonen, Hiesu:

Joulumaa

"Tästä laulusta tulee joulumieli."

Eira Vaulimo, Tuusula:

En etsi valtaa loistoa

"Jean Sibelius teki kauniin sävellyksen Zacharias Topeliuksen jo vuonna 1887 kirjoittamaan runoon. On sykhdyttävää ajatella, että Sibeliuksen perheen kodissa Ainolassa, vain muutaman kilometrin päässä omasta kodistani, tämäkin laulu raikui jouluisin säveltäjän Aino-puolisoineen ja viisine tyttäriineen kokoontuessa pianon ääreen. Traditioon kuului, että juuri tämän laulun säesti aina Jeanin sijaan Aino. Laulun koskettavan ja ajankohtaisen sanoman myötä toivotan kaikille lehden lukijoille joulurauhaa ja -iloa."

Minä: Veli Tuomo Loikkanen

Tasataan valta – vaalitaan tulta!

Olen... nykyammatiltani jo neljännesvuosisadan ollut eläkeläistoimittaja. Tätä edeltävistä vuosisadan neljänneksistä sopinee kertoa, että maaseudun hevosvetoisena aikana ”toimin” pellon ja metsän mahdollisuuksia omalta kohdaltani kokeillen; sekä sen jälkeen puolen vuosisataa painopaperia täyttäen, kuusipuita muistamatta, säälimättä. Mutta niinhän tekevät kirjanpainajatoukatkin...

Synnyin... Haukiniemen kylässä 15.5.-34 Hilma ja Sulo Loikkasen rakkauden hedelmänä. Enkä tehnyt poikkeusta aikaisemmin syntyneille kolmelle lapselle, sillä hekin olivat kaikki isänsä mukaista sukupuolta. Samoin kuin viides lapsen, Mattiveljemme. On vähin puhuttu tuttujen kesken, missä lapsenpäästö olisi omalla koh-

dallani tapahtunut. Vahvat voimat puolustavat näkemystä, että Emilia Vellonen olisi johtanut operaatiota silloisessa savusaunassamme. Mutta on myös muutamia muistikuvia, joissa sikiön eroaminen synnyttäjästään olisi tapahtunut jo Savonlinnan Keskussairaalassa (tms:ssa). No, molempi parempi; itse en pysty sanomaan enempää; suokaa anteeksi, en muista! Joka tapauksessa syntymäpäivänäni isä-Sulo istutti puutarhaamme enemmän kuin viisi omenapuuta; osa niistä kantaa hedelmää edelleen.

Asun... nyt joka tapauksessa, kaikessa tapauksessa, niin kuin murreosaajat ilmaisevat, Savon piäkaapunnissa Kuopijossa. Olen elänyt ja ilakoinut näissä lupsakoissa atmosfääreissä jo kuusi vuosikymmentä.

Loikkasen poikaviisikko on valmis. Vasemmalta Osmo Armas (s. 17.4.-29), Heikki Olavi (9.10.-30), Jouko (12.3.-32), Veli Tuomo (15.5.-34). Edessä vilttiketjussa Matti (6.6.-36). Väinö Ikosen kesäkuva vuodelta 1937. Niin ovat vuodet vierähtäneet, että Loikkasen poikaviisikko on huvennut kaksikoksi. Jouko on nyt suvun ikäpresidentti, Veli Tuomolle jää varapressan titteli. Näillä mennään...

Olen työskennellyt... lähes puolet näistä vuosisista toimitellen toimitussihteerinä maakunnan valtalehteä Savon Sanomia; loppuvuosiinani jopa erik.toim.sihteerinä. Lehteä kutsuttiin myös Mullikaksi, koska se levisi valtalehtenä maakuntaan. Kuopiolainen kilpailijamme, kokoomuksen äänenkannattaja Savo ei sytyttänyt lukevaa ja tilaavaa rahvasta edes lempinimen vertaa. Niinpä se kuihtui ja kuoli pois. Niin voi käydä kaikille ja kaikelle lempinimettömille!

Savon Sanomien jälkeen alkoi kyläkirjojen *Joel Lehtosen jalanjäljillä* ja *Vesikansaa* kokoaminen. Sepä olikin antoisaa aikaa, sillä uskallan myös sanoa, että lopputulokset tyydyttivät laajalla rintamalla. Olihan minulla taitavia, asioihin paneutuvia avustajia niin Varparannalla, Haukiniemessä, Juvolassa, Oravissa kuin Ahvensalmellakin. Heille kaikille unohtumattomat kiitokseni!

Haukiniemen Kulttuurikyläyhdistys muisti Tuomo Loikkasta kerran kesällä 2015. (Kuva: Juha Taskinen.)

Olen harrastanut... nuorempana ennen toimittajatöitani tietenkin opiskelua. Kanskoulun jälkeen se alkoi Mikkelin läänin I Kiertävässä Mieskotiteollisuuskoulussa. Oli koulu kiertänyt Enonkoskelta Haukiniemeen, jopa kahdeksi syys-, talvi- ja kevätkaudeksi. Johtajaopettajana toimi karjalais-syntyinen Pekka Sinkko, joka teki minuun niin mahtavan henk.koht. vaikutuksen, että muistanen satavuotiaaksi miehen silmät (tuikkivat kuin Harmajan majakka). Pekan lauluaani vertautui parhaisiin baritoneihin. Miina oli hänen elämänkumppaninsa, melko puhelias emäntä...

Veistokoulun jälkeen suuntauduin Lahden Kansankorkeakouluun, josta sain lähtöaskeleet YK:hon, Yhteiskunnalliseen Korkeakouluun. Molemmat siihen aikaan oppikoulusivistystä vaille jääneille maaseudun nuorille mainioita etenemisväyliä. Vuoden pääkaupungissa opiskeltuani YK siirtyi Tampereelle ja muuttui Tampereen Yliopistoksi. Minä muutin mukana, ja opiskelujen ohella jatkoin mm. yliopiston opiskelijalehden päätoimittajana. – Lajinsa opiskelinkin, totta mooses! Suvella työskentelin ns. kesätoimittajana mm. Etelä-Saimaassa, Aamulehdessä ja Savon Sanomissa.

Liittoa solmittiin, mm. avioliitto kuopiolaisen Seija Elina Hämäläisen kanssa. Hän valmistui avioliiton ohella yht.tiet. kandidiksi, myöhemmin jopa lisensiaatiksi. Lapsia saimme vähin yrittämisin kaksi: Päivi Määrinen (lääkäri) ja Jyri Kalevan (metsänhoit.). Seija Elinan varsinainen työ oli toimia Kela-johtoisen Itä-Suomen sairausvakuutusalueen kuntoutusjohtajana, toimistopäällikön tittelillä.

Lempiruokani... saattoi olla rintaruokinnan jälkeen mureat Upto-perunat läskisoosilla voideltuina, sekä kautta vuosikymmenien ainoasta ”Jumalan viljasta” leivottu ruisleipä, runsaalla voilla silattuna. Äiti Hilman bravuurikokkaus porkkanatuuvinki sai silmät loistamaan ja kielen kastumaan usein, hyvin usein. Että se äiti osasi tehdä mieleise-

sni tuuvinkin! Syksyisin, kun puimakoneet alkoivat laulaa ylistysvirttä hyvästä kesästä ja kelpo jyväsadosta, kelpasi päivällisellä nauttia lammaskaalista, jos kohta pässistä valmistetusta... Näin niin Ikolassa, Loikkalassa kuin Muholassakin. Meillä oli nimittäin kolmen tilan porukka puimakonekaluston osalta aikana, jolloin tuskin elettiin edes nykypuimureitten esiaikaa. Kävipä niinkin, että kesällä -44 Konsta Ikonen kirjoitti mustalla tussilla puimakoneen, moottorin ja silppurilietson kylkeen isot kirjaimet ILM.

Kesäkuussa näytti ja etenkin kuulosti siltä, että kaakonkulma saattaa revetä ja siitä purkautua kutsumattomia piippalakkeja. Olihan esimerkiksi Haukiniemestä paljon lyhyempi matka Karjalan Kannakselle kuin vaikkapa Kuopioon... Mutta eipä purkautunut, ihmiset ja puimakoneet jäivät koteihinsa ja tantereilleen. – Ruuasta vielä sen verran, että olen hyväksynyt lauseen: ”Olen kaikkiruokainen kuin russakka” (kun ei vain sanota kuin torakka). Yltiöpäisiä kasvisruokaintoilijoita salassa ihmettelen: onko korrektia syödä kuivuuden kourissa kituvan kasvillisuuden viimeiset vihannat pois poikkeen, ettei kohta jää varsinaiselle eläinkunnalle muuta kuin... niin, mitä?

Ilahdun... usein, hetkittäin, jopa päivittäin. Viimeksi silloin, kun sain kännykkääni suvun neljännen polven Tilhi Kanelin videon, kun hän opetti nukkeaan ryömimään, sitten konttaamaan. Nukke-polo pötkötti jo nurmella, ja Tilhi pyöriskeli ympärillä neuvoen molempia liikunnan muotoja. Ja kun edistystä ei tapahtunut sinnikkäästä opastuksesta huolimatta, niin Tilhi tokaisi ensiksi hiljaisemmin ”Yritä edes...” ja sitten varsin napakasti ”YRITÄ!” Se oli 2,5-vuotiaalta kouluttajalta hyvin sanottu! Lapset ovat siis moninkertaisia ilon aiheuttajia!

Pahoitan mieleni... Tietenkin ihmisen mieli myös pahoittuu, muutenhan se olisi mieletön. Silloin pitää tuntemukset tarkoin punnita ja heittää mielen roskat tien oheen.

Elämän tie on liian arvokas niiden kanssa kuljettavaksi.

Mieluisin Hakaan liittyyvä muistoni on... Et-täkö muistoja Haukiniemen Hakasta? Niitähän on armollisen paljon. Puoli komppaniaa pelaajakavereita, joista mainitsen tässä yhteydessä vain yhden: Vesa Ahokas, Juvolan poikia, Joensuun pol.konst. et cetera. Hän edustaa kaikkia muita nahkakuulan ystäviä, joskin potkijoita. Terveiseni Vesan kautta kaikille Hakan palloilijoille!

Jalkapalloa 50-luvun lopulla. Maalivahti Matti Laurio, selin nro 5 Osmo Loikkanen ja kolmas Hakan pelaaja kasvot kameraan päin Iiro Toiviainen.

Terveiseni Hakan toimijoille... Hakan toimijoille esittäisin sellaisia näkemyksiä, että kesken ei saa yritystä jättää! Kenenkään ei pidä luopua postistaan, koska seuratoiminnassa ei olla omalla vaan yhteisellä asialla. Kukin voimiensa mukaan. Työssä ja harrastuksessa ne voimat vahvistuvat.

Kun tiedetään, että valta turmelee ihmisen, täydellinen valta täydellisesti, niin minä en halua kumpaakaan vallan lajia. Hylkään molemmat mokomat.

TUOMO LOIKKANEN

LIIKUNTAPÄIVÄ TANHUVAARASSA

Haka järjestää lauantaina 14.1.2023 perinteisen liikunnallisen päivän Tanhuvaaran urheiluopistolla klo 10.00 alkaen.

Ohjelma:

10.00 Savolaiset olympialaiset & ohjattua liikuntaa
(erikseen lapsille ja aikuisille)

12.00 Sport spa -kylpyläkäynti

Tanhuvaarassa on nälkäisimme tarjolla myös lounasta, joka on omakustanteinen. Matkustus Tanhuvaaraan omilla kyydeillä.

Ilmoittautumiset 7.1.2023 mennessä:

Olli Loikkanen, 0503317788, olli.loikkanen@suursaimaa.com.

HAKAN 70-VUOTISJUHLA

Haukiniemen Hakan perustamisesta tulee vuonna 2023 kulu-neeksi 70 vuotta. Hakan 70-vuotisjuhla järjestetään lauanta-na 29.4.2023 Kartanohostel AnnaCatharinassa Varparannal-la (Juvolantie 1353, Savonlinna).

Juhlan ohjelmaan sisältyy puheita, musiikkiesityksiä ja kisai-luja – kenties muutakin. Haka tarjoaa juhlakansalle lounaan ja kahvit. Juhlapaikan tilarajoitteiden takia juhlan osallistuja-määrä on rajattu: mukaan mahtuu 90 ensimmäistä ilmoittau-tujaa.

Ilmoittautumiset juhlaan ja ruokavaliotiedot:

Ritva Loikkanen, 0503232880,

ritva.loikkanen@gmail.com.

Sylvi Taskisen toinen evakkomatka

Lehden edellisessä numerossa tutustuimme Sylvi Taskisen (o.s. Piironen, s. 22.9.1929 Metsäpirtti) ensimmäiseen, vuosina 1939–1942 tehtyyn evakkomatkkaan. Tämä kirjoitus kertoo toisesta evakkomatkastasta. Teksti on julkaistu alun perin Sylvin elämästä kertovassa, Sylvin tyttären Virpi Taskisen kirjoittamassa teoksessa ”Metsäpirtin Sylvi” (omakustanne, 2019).

14.6.1944 alkoi toinen ja viimeinen evakkomatka. Tällä kertaa ei ollut hevosta käytettävissä. Äiti, Sylvi ja pikkuveli Pentti kävelivät jalkaisin lehmien kanssa Sakkolan rautatieasemalle ja hyppäsivät sieltä junaan. Jalkapelissä ei pystynyt kantamaan paljoakaan tavaroita, koska lehmätkin oli mukana. Muut henkilöt kuskasivat joitakin taloustavaroita Sakkolan juna-asemalle, koska kaikkea ei pystynyt itse kantamaan.

Sylvillä oli puupohjaiset paperinarukengät jalassaan. Lehmä polkaisi Sylvin jalan päälle asemalaiturilla. Jalkaan sattui tosi paljon. Sylvi huusi lehmälle, että nosta pois sorkka, kun se tekee niin kipeää. Lehmä nosti rauhallisesti jalan pois. Vaiva on vihoitellut ajoittain läpi elämän.

Asemalla lehmät laitettiin härkävaunuihin. Lapset määrättiin eläinten kanssa samoihin vaunuihin. Vaunut olivat tällä kertaa umpinaisia. Myös haavoittuneita laitettiin matkustamaan härkävaunuihin. Lehmät olivat kyttyissä kahden puolen vaunua. Lehmien mahat olivat muutosta ja matkustamisesta sekaisin. Oli hyvin haastavaa olla samassa vaunussa eläinten kanssa. Käytävä oli tosi likainen lehmien ulostusten takia.

Sylvi keksi lopulta mennä lepäämään lehmän turvan alle. Siinä sai sitten heiniä pehmusteeksi. Pieksämäellä veturin kuljettajat ottivat Sylvin omaan koppiinsa matkustamaan. Parasta oli se, että pääsi istumaan.

Sylvin matka jatkui naapurin tyttöjen ja eläinten kanssa Keski-Suomeen Hankasalmelle. Turvallisuuksyistä Sylvin äiti, pikkuveli sekä tavarat vietiin Suonenjoelle. Sieltä he siirtyivät Hankasalmelle muutaman päivän kuluttua. Myös isä liittyi mukaan matkaan. Tällainen perheiden erottelu tehtiin myös muiden perheiden kohdalla.

Hankasalmen seurojentalolla oli joku toimikunta, joka jakoi sijoittumispaikkoja. Tytöille annettiin lappu, että pitää kävellä lehmien kanssa 11 kilometriä Murtosen kylään Kangasniemen rajalle. Saavuttuaan sijoittumispaikan pihaan tytöt veivät lehmät karjopilhalle. Sitten tytöt menivät taloon sisään. He istahtivat tuvan penkille ja itkeä tihrustaen kertoivat, että heidät oli määrätty tulemaan tähän taloon.

Talossa asui Hilda ja Juho Paavilainen. Tälläkin kertaa isäntäpari oli erittäin ystävällinen. Paavilaisilla oli kolme aikuista tyttöä. Neljä poikaa oli sodassa rintamalla. Isäntä oli uskovainen. Joka sunnuntaiaamu kaikkien asukkaiden piti kokoontua tuvan pöydän ääreen, jossa isäntä piti kotihartauden.

Tytöt nukkuivat kesällä aitassa. Naapurin poika olisi soittanut heille mandoliinia. Isäntä oli sanonut hänelle, että minun katto-ni alla et soita tuollaisia lauluja. Ainoastaan taivaslaulut ovat sallittuja. Talon emäntä ja isäntä olivat todella kohteliaita Sylvin perhettä kohtaan. Piiraset asuivat heidän luonaan vuoden verran.

Kesällä 1945 Sylvin vanhemmat tahtoivat siirtyä Savonlinnan seudulle. Isä halusi kalastamaan Saimaan kalaisille vesille. Säämingin kuntaan kuuluneessa Haukiniemen kylässä oli jo tuttuja metsäpirttiläisiä. Sekä kalastuksen että metsäpirttiläisten vuoksi Pirosen perhe halusi suunnata Savoan. Metsäpirttiläiset Hilja ja Vilho Laulajainen olivat sijoittuneet Laurion taloon. Myöhäset olivat asettuneet Wiljam Fritzin taloon. Pii-

rosen perhe asettui asumaan Saimi ja Eemil Muhosen taloon. Kaikki metsäpirttiläiset olivat tulleet Haukiniemeen kalastuksen takia.

Myöhemmin Pirosot rakensivat kylälle oman talon ja elivät siellä viimeiset vuotensa. Lauriolta ostettiin maata, johon talo rakennettiin. Muut karjalaiset eivät jääneet pysyvästi Haukiniemen kylälle.

Sylvi ei lähtenyt muun perheen mukana Haukiniemeen vaan hän meni suoraan Bertta-tädin luon Kauhajoelle. Tädin perhe asui Suupohjan maamieskoululla. Bertta-täti oli työssä kaupassa. Hänellä oli kaksi pientä lasta, tyttö ja poika. Sylvi meni auttamaan häntä.

Posti kulki heti sodan jälkeen sujuvasti. Sylvi ei ehtinyt olla kauan tätinsä luona, kun kirje saapui Haukiniemestä. Äiti pyysi Sylviä tulemaan kotiin vanhempien luo. Äidin sydän oli heikko ja hän toivoi Sylvin apua mm.

lehmien lypsämisessä. Äiti lähetti Sylville hyvät matkustusohjeet. Hän pyysi tulemaan junalla Savonlinnaan. Satamasta piti hypätä Orivesi-laivaan. Haukiniemen laivalaiturilla piti hypätä pois. Äiti pyysi ajattelemaan, että laivasta katsottuna Haukiniemen laivalaiturin kohdalla on itse kylä. Kävelymatkaa on muutaman kilometri.

Laivalla oli muitakin henkilöitä tulossa Haukiniemeen. Eräs naishenkilö oli Sylvin matkaseurana kävelemässä kylälle pitkin suoraan kylälle. Sylvi löysi itsensä kylälle ja tapasi erään talon karjakon. Karjakko oli nimeltään Eeva Vatanen ja hän työskenteli Ikosessa. Hän lupasi lähteä Sylvin mukana polkua pitkin Eemil ja Saimi Muhoseen, jossa Sylvin vanhemmat asuivat. Täälläkin isäntäväki oli erittäin kohteliasta ja ystävällistä. Talon emäntä muisteli myöhemminkin Sylvin vaaleita kiharaisia hiuksia, kun hän oli saapunut Muhoseen.

VIRPI TASKINEN

Pirosen perhe asettui lopulta kahden evakkomatkan jälkeen Haukiniemeen. Vastavalmistuneen kotitalon edustalla vuonna 1947 Antti, Aino, Sylvi ja Pentti.

Romutalkoot

Haka järjesti koko kesän kestäneen romun keräyksen toimintansa rahoittamiseksi. Kesälomalaiset saivat tarpeettomat nurkkiin keräytyneet metallit pois. Kyläläiset ja viljelijät pääsivät eroon rikkiinäisistä ja tarpeettomista koneistaan ja laitteistaan.

Kiitos kaikille romukasaa kerryttäneille.

Monet yhdistykset ja koulut järjestävät samanlaisia varainhankintakeräyksiä. Harmitusta on aiheuttanut, niin keräysten järjestäjien kuin romujen lahjoittajien mielissä, tavaroiden katoaminen keräyspaikoilta. Jokainen kadonnut romukilo vähentää keräyksen tuottoa. Keräystavaroiden poisvienti ei kuulu jokamiehen oikeuksiin.

Väistämättä tuli mieleeni vanha tarina saksalaisturisteista, jotka 1960-luvulla alkoivat lomailla Suomessa. Maitolaiturille pysähtyessään huomasi vierasmaalainen tonkassa tarjolla olevan maitoa. Jos talon emäntä ei ollut ehtinyt käydä hakemassa meijeriltä tulleita palautustavaroita, myös voit ja juustotkin siirtyivät matkailijan eväsreppuun. Tutkimatta ei jäänyt liioin läheinen peruna-

Metallit lähdössä uusiokäyttöön.

maa. Saksalaista laajennettua jokamiehen oikeutta.

No, joka tapauksessa keräys onnistui hyvin ja tavarain vastaanottaja ja noutaja hoiti romut sovitusti ja taitavasti pois paikalta.

OLLI LOIKKANEN

Keräyskasa.

MONTA RAUTAA TULESSA!

**Meiltä laaja valikoima
teräs-, RST - ja alumiini-
tuotteita sekä
palkit, putket ja verkot
määrämittaan leikattuina
ja perille toimitettuna.**

ROMUOSMA

Savonlinnan suurin rautakauppa

Myynti: 050 306 6219

romuosma.fi

Teräsveijarit Oy. Ahertajantie 29, Savonlinna

Sitkeys palkitaan ja talkoohenki yhdistää

Varparannan alueen kyläyhdistys oli vaikean paikan edessä vuosi sitten. Talkoolaisia ei tahtonut löytyä mihinkään, yhdistyksen talous näytti huonolta ja koko olemassaolo oli vaakalaudalla – kukaan ei ollut halukas ottamaan vetovastuuta. Kyläkouksessa helmikuussa Eelis Laamanen suostui ottamaan vastuun yhdistyksen toiminnasta ja alkoi heti tuumasta toimeen. Eelis selkeytti yhdistyksen toimintaa, loi selkeät askelmerkit ja keskittyi olennaiseen.

Juhannusjuhlat Kalliorannassa järjestettiin pitkän tauon jälkeen, ja sää suosi juhannusjuhlaan osallistujia. Kyläyhdistys osallistui myös Syystulille Riihisaassa – näissä kemuissa sää ei suosinut, mutta kokemusta karttui! AnnaCatharinan takapihalla olevaa vilja-aittaa on korjattu, Kalliorantaa on sii-

vottu ja kunnostettu, taimia on heinitetty, ladun varrella on tehty raivausta ja näkötorille on tehty ulkogrillipaikka – nämä kaikki paljolti Eeliksensä omana työnä.

Talkoolaisia on siis edelleen haasteellista saada mukaan, mutta Eelis on jo omalla ahkeralla panoksellaan idättänyt pienen ”vanhan hyvän ajan talkoolaissiemenen”. Hän on pitänyt huolen, että talkooväelle on aina kahvipannu kuumana ja pientä purtavaa tarjolla. Työtä tehdään, mutta tärkeää on yhdessäolo, kuulumisten vaihtaminen ja kahvittelu. Jokaisesta talkoolaisesta pidetään huolta ja ollaan yhtenäistä porukkaa, vaikka ei toisia tunnettaisikaan. Ja kun tunnetaan, niin mikä sen ihanampaa kuin turista mukavia juttuja – olivatpa ne sitten vuosikymmenten takaa tai viime viikolta.

Kokko roihusi komeasti Kalliorannassa jälleen juhannuksena 2022 muutaman vuoden tauon jälkeen. (Kuva: Helli Huotari.)

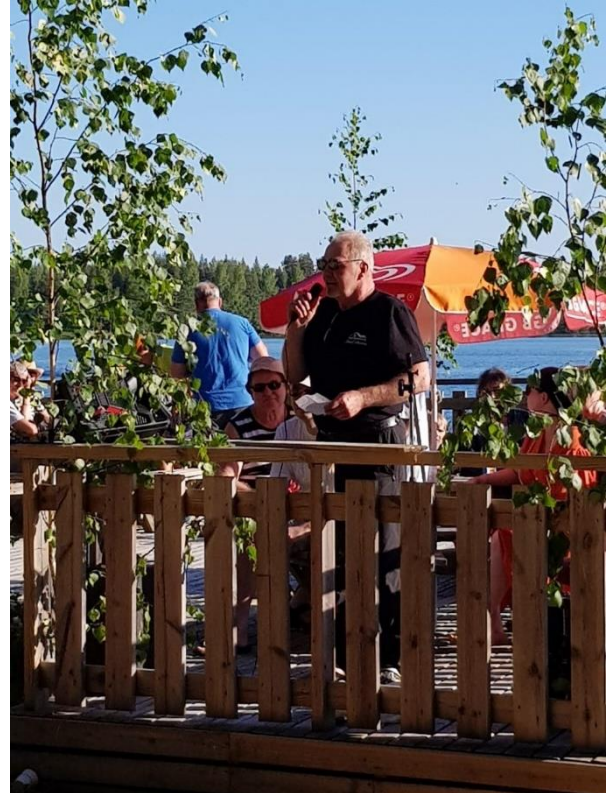
Talkoihin voi osallistua myös kahvitteluseuran – pääasia on, että olet mukana! Uskon, että pohjimmiltaan ihminen kaipaa ihmistä, naapuri kaipaa naapuria ja kyläyhteisö kaipaa meitä kaikkia! Paljon mukavia asioita voidaan saada aikaan yhdessä tekemällä – eikä se tarkoita, että joka viikko tarvitsee hikipäässä ahertaa, yksikin osallistuminen luo hyvää mieltä!

Miika Soini muikunpaistopuuhiissa juhannusjuhlissa. (Kuva: Helli Huotari.)

Haastan siis jokaisen kyläläisen tekemään ainakin yhden kerran vuodessa talkootyötä oman kylän, seuran, kerhon tai koulun puolesta – se on pieni aika, mutta antaa paljon meille kaikille! Otathan haasteen vastaan rohkeasti ja hyvällä mielellä!

MARIANNA KAARNIRANTA
sihteeri, Varparannan alueen kyläyhdistys

Kylätoimikunnan puheenjohtaja Eelis Laamanen äänessä. (Kuva: Tuula Suomalainen.)

Varparannan alueen kyläyhdistys ry tiedottaa:

Varparannan latu on valaistuna viikonloppuisin (perjantai–sunnuntai) hämärän tultua klo 20 saakka.

Varaathan otsalampun hiihtoretkelle mukaan mahdollisten sähkökatkojen varalta!

Ennen sitä vasta hiihdettiin

Ennen sitä vasta hiihdettiin – itselle sopivalla hiihtotyyllillä, positiivisella mielellä ja asianmukaisella välineistöllä. Hiihto on oivaa terveys- ja kuntoliikuntaa. Hiihdolla on monia hyödyllisiä vaikutuksia terveyteen, esimerkiksi riski sairastua sydän- ja verisuonitauteihin pienenee. Näiden fysiologisten vaikutusten lisäksi ulkona raikkaassa ilmassa liikkuminen on mieltä virkistävää ja rentouttavaa. Näin hiihto voi toimia myös hyvänä stressin purkajana. (UKK-instituutti.)

Hiihtotyylejä ovat perinteinen ja vapaa. Mielestäni ainoa oikea hiihtotyyli on perinteinen. Vapaa tyylihän on enemmänkin luistelua suksilla. Lapsuudessani ja nuoruudessani perinteistä hiihtoa harrastettiin yleisesti – ainakin maaseudulla. Eikä silloin ollut laduntekokoneilla tehtyjä valmiita latuja vaan ladut tehtiin umpihankeen hiihtämällä samaa reittiä useasti. Hiihtäen kuljettiin pitkiäkin matkoja paikasta toiseen. Lapset hiihtivät kouluun ja koulussa välitunneilla. Haukiniemen koulun maastoonkin tehtiin kilometrin mittainen latu ja sitä kierrettiin melkein joka välitunti.

Hiihtokilpailut kuuluivat myös koulujen ohjelmaan talvisin. Kansakoulujen (Juvolan ja Haukiniemen) välinen viestihiihtokilpailu hiihdettiin joko Juvolassa tai Haukiniemessä. Haukiniemen koulun opettaja Akseli Kurimo oli maalannut Olavinlinnaa kuvaa- van taulun kiertopalkinnoksi viestihiihtokilpailuun. Taulun oli saanut omakseen Haukiniemi, mutta se oli päätynyt Juvolan koululle Haukiniemen koulun lopetettua toimintansa vuonna 1967.

Juvolan koulu lahjoitti taulun Loikkalan museoon kesällä 2021. Taulun taakse on liimattu mielenkiintoinen paperi, josta käy ilmi Haukiniemen joukkueessa hiihtäneet oppilaat. Museossa voit tulla tutustumaan tauluun ja mahdollisesti löytää myös oman

nimesi Haukiniemen hiihtojoukkueiden kokoonpanoista.

Suksilla liikkuminen oli yleistä myös aikuisten keskuudessa ja joskus jopa ainoa tapa siirtyä paikasta toiseen, ellei sitten omistanut kelpo kulkuvälinettä, hevosta. Metsämiehet hiihtivät metsätöihin salomaille mukanaan painavat kantamukset. Kotitarvekalastajat vetivät verkkojaan kelkoilla järven avannoille ja saaliit järveltä kotiin. Kauppa-asiat hoidettiin hiihtäen kyläkaupalla, ja kyläilytkin hoituivat mukavasti suksilla sujakoiden.

Haukiniemen ja Juvolan kansakoulujen välisten hiihtokilpailujen kiertopalkinto, Haukiniemen kansakoulun opettajana 1950- ja 1960-luvuilla toimineen Akseli Kurimon maalaama taulu Olavinlinnasta. (Kuva Loikkalan museossa olevasta taulusta: Juuso Loikkanen.)

Aluksi sukset tehtiin itse kotona, kunnes tehdasvalmisteiset löysivät tiensä myös maaseudulle. Muistan hyvin, kun sain ensimmäiset uudet sukset. Joulupukki täytti toiveeni ja toi minulle hienot järviset jouluattona 1957. En kuitenkaan heti päässyt kokeilemaan suksiani pimeänä aattoiltana.

Tuskin uni tuli silmään seuraavana yönä, kun niin kovasti odotin aamun valkenemista. Eipä aamu ehtinyt vielä valoansa antaa, kun ikkunasta kajastavan valon turvin hiihdin muutaman metrin matkan kotitalon ikkunan alla. Voi kuinka olin iloinen ja onnessani ja jopa ylpeä uusista suksistani. Tulisipa pian arkipäivä, niin voisin esitellä hienoja sivakoitani hiihtokavereilleni, ajattelin. Se jouluku on jäänyt erityisellä tavalla mieleeni juuri tästä syystä – uusista järvisistä.

Eivät uudet järvisetkään kuitenkaan kestäneet kaatumisia, vaan poikki menivät. Mutta eipä hätää. Isä korjasi suksen peltisellä läpyskällä. Pelti naulattiin pienillä nauloilla suksen pohjaan. Niinpä se hidasti suksen liukua ja lennätti lunta suihkuna ilmaan, mutta hiihtämisen riemuun se ei vaikuttanut. Suksiin saattoi kertyä talven aikana montakin tällaista läpyskää osoituksena runsaasta hiihdon harrastamisesta. Päivisin hiihdettiin ja iltaisin laskettiin mäkeä Muholan navetan takana. Siinä oli sellainen loiva

ja pitkä mäki, johon pystyi kasaamaan lumesta pienen hyppyrinkin. Eikä silloin tarvinnut yksin mäkeä laskea. Naapurin serkkujen kanssa vietettiin aikaa mäessä melkein päivittäin iltahämärään saakka, ja kilpailu paremmuudesta hyppyrissä oli tiukkaa.

Lähes jokainen talvinen sunnuntai 50–60-luvuilla hiihdettiin Haukiniemen kylällä kilpaa. Lasten vanhemmat järjestivät hiihtokilpailuja vuoroin eri taloissa. Talon asukkaat huolehtivat ladut valmiiksi, ja jostain niistä palkintojakin oli hankittu hiihtäjille. Se oli yhteisöllistä aikaa. Ihailen ja kiitosmielinen ajattelen näin jälkikäteen sitä yhteistyöhalua ja innostusta, mitä kyläläiset silloin osoittivat. Eikä näin ollut pelkästään hiihdon suhteen. Hyvät luistelumahdollisuudet olivat myös tarjolla joka talvi – kesälajeista puhumattakaan! Sukupolvemme sai näin hyvät ”lähdöt” elämän taipaleelle.

RITVA LOIKKANEN

Haukiniemen lapsia hiihtokilpailujen jälkeisessä yhteiskuvassa 1950-luvun lopulla. (Kuvaaja tuntematon.)

Terveisiä Juvolan koululta!

Nopeasti on syksy livahtanut ohi ja paljon on jo keretty puuhailemaan! Pian suunnataankin jo katseet jouluun ja uuteen vuoteen 2023! Palataan hetkeksi kuitenkin syksyn touhuihin!

Kävimme syyskuussa koko koulun voimin leirikoulussa AnnaCatharinassa. Tämä oli meille kaikille mieluinen reissu. Tässä viidesluokkalaisten Peppi Sallisen kuvaus leirikoulusta:

"Kun saavuimme AnnaCatharinaan, vein ensimmäiseksi tavaroita sisälle. Vihdoin kun kaikki olivat saapuneet, jaoimme huoneet ja paikan pitäjä kertoi meille paikan säännöistä. Huonejaon jälkeen meillä oli hieman vapaata aikaa. Sinä aikana kiertelimme ystäviemme huoneissa ja juttelimme.

Saimme silloin myös tiedon aikataulusta. Siinä oli ensimmäisenä tiedossa kummioppilaiden/kummien kanssa tehtävien tekoa. Tehtävinä oli esimerkiksi: 'Kerää viisi kiveä ja laita ne järjestykseen pienimmästä isoimpaan'. Kaikilla pareilla se meni hienosti. Leirikoulun jälkeisenä maanantaina voittajat palkittiin pienellä herkulla. Myös pieni vapaa-aika tuli tähän väliin. Silloin kiipesimme pihalla oleviin puihin. Isommat auttoivat sieltä pienempiä pois.

Tämän jälkeen toinen ryhmä meni köydenveetoon ja pussihyppelyyn. Toinen ryhmä oli lakanalenttistä. Siinä piti saada lakanan avulla lentopallo toisen puolelle. Se oli hankalaa isolla lakanalla. Niinpä se piti taittaa kaksinkerroin. Sen jälkeen oli vapaata aikaa ulkona. Koska pi-

halla oli isoja puita, me kiipesimme niihin. Vapaa-ajan jälkeen oli ruoka ja omaa aikaa.

Ruokalevon jälkeen kävelimme näköalatornille. Matkan aikana olimme kummioppilaiden ja parien kanssa luontobingoa. Luonnosta piti siis etsiä pieniä luontohavaintoja. Vaikein löydettävä bingossa oli orava, sitä ei melkein millään löytynyt! Helpoin oli kyllä varmasti kohta: "Jotain tahmeaa." Minä ja kummioppilaani löysimme siihen pihkan.

Kun saavuimme näköalatornille, tajusin vasta silloin kuinka korkea se oikeasti oli! Kun saavuimme AnnaCatharinaan, meillä oli välipala ja omaa aikaa. Vietin aikani lueskellen ja jutellen kavereiden kanssa. Vapaa-ajan jälkeen meillä oli lipunryöstöä. Koko meidän koulu pitää siitä! Päädyimme tasapeliin. Kun 0-2 lk olivat lähteneet kotiin, menimme ulos ja olimme siellä taas lipunryöstöä. Kun olimme pelanneet lipunryöstön, menimme saunaan. Saunatilat olivat tosi hienot! Saunassa oli rantatuolien tyylliset penkit!

Saunan jälkeen menimme kotaan paistamaan makkaraa. Makkaranpaiston jälkeen sovimme olevamme tuikkista. Tuikkis on siis piilosta, mutta jos huudetaan: 'Äänimerkki!', pitää kohottaa valot esimerkiksi puuhun. Tuikkiksen jälkeen lähdimme sisälle. Hiljaisuus alkoi kymmeneltä. Onneksi koko yö meni rauhallisesti. Meille tarjottiin vielä perjantaina aamiaisen. Aamupalalla oli puuroa ja leipää. Aamiaisen jälkeen olimme ulkona vielä lipunryöstöä.

Kymmeneltä aamulla meitä tultiin hakemaan. Tällainen oli meidän leirikoulu."

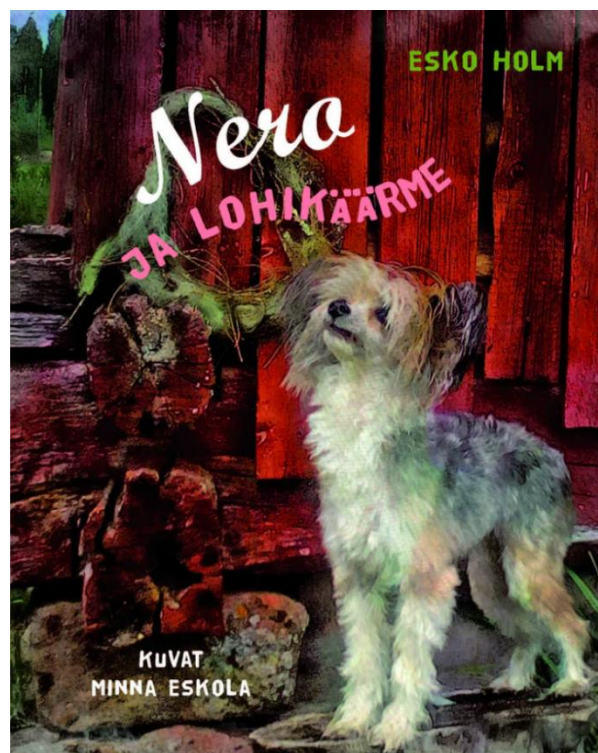

Olemme saaneet MiunHarrastus-hankkeen myötä alkamaan koulullamme kivoja kerhoja. Tässä muutamia esimerkkejä siitä, mitä oppilaat ovat tehneet.

Oppilaille järjestettiin syksyllä myös frisbeegolf-opastusta koululla. Oppaina toimivat Savonlinnan frisbeegolf-seura Linnan Mandon Marko Voutilainen ja Joni Peltonen.

Oppilaskunta järjesti koulullamme halloween-tapahtuman. Tapahtumassa muun muassa luettiin satua pimeässä, askarreltiin halloween-kortit ja leikittiin herkkujen metsästystä. Teimme myös kurpitsalyhtyjä.

Saimme koululle vierailijoita Ahvensalmelta, kun kirjailija Esko Holm ja kuvittaja Minna Eskola ilahduttivat meitä esityksellä liittyen kirjaansa "Nero ja Lohikäärme". Esitys tempaisi oppilaat täysillä mukaan satumaailmaan!

Nämä kuvat ovat Kalliorannan-retkeltä ja Kodin ja koulun päivästä. Kalliorannassa pelailimme, leikimme, uimme ja söimme eväi-

tä. Kodin ja koulun päivänä oppilaat osallistuivat Unicef-kävelyyn ja paistettiin vohveleita – hyvin maistui!

Joulutarina

Jouluun oli viisi päivää aikaa. Valmistauduimme jouluun aina innolla. Ja kun puhun meistä, puhun perheestäni ja minusta. No, mutta kuitenkin. Valmistauduimme jouluun aina innolla ja kutsumme sukumme meille jouluksi. Meillä on kyllä aina hauskaa serkkujeni kanssa. Rakennamme lumiukkoja ja -linnoja, laskemme mäkeä ja joskus – hyvin harvoin ja vain luvan kanssa – saamme luisella.

Tänään sukumme tuli meille ja kuten aina, tädilläni rouva Austinilla oli mukanaan hirveästi tavaraa! Onneksi renkimme ja minä saimme kannettua hänen tavaransa sisälle. Olin kyllä iloissani kun näin vihdoinkin serkkuni Teddyn ja Ilsen! Olimme pitäneet koko vuoden kirjeyhteyttä toisiimme. Sisälle päästyämme veimme sukumme tavarat huoneisiinsa. Jouduin itse luovuttamaan huoneeni tädilleni ja menemään äitini serkun kanssa samaan huoneeseen. Onneksi neiti Birdy on aina mukava.

Ensimmäisen päivän sähellyksen jälkeen menin yhdessä Teddyn ja Ilsen kanssa laskemaan mäkeä. Olin kesän seikkailujeni ohessa löytänyt hyvän laskumäen, niinpä suuntasimme sinne. Ja kyllä meillä oli hauskaa! Laskimme vanhempieni vanhalla reellä ja tuon tuostakin mätäkähdimme ojan penkkaan mäen mutkien ansiosta.

Kotiin tullessamme saimme kuitenkin aikamoisen nuhdesaarnan rouva Austinilta siksi, että olimme muka viipyneet liian pitkään ulkona ja olimme yltä päältä lumessa. Illalla söimme herkullisen aterian. Ruokana oli porkkana- ja perunalaatikoita, oli myös suolamakkaroita.

Perinteidemme mukaan kolme päivää ennen joulua ostetaan lahjat toisillemme. Olin koko vuoden neulonut jokaiselle perheenjäsenelleni kaulaliinoja. Sininen yhdelle veljelleni, vihreä toiselle, punainen äidille, vih-

reämustaraidallinen isälle ja vaaleanpunainen pikkusiskolleni.

Kaupunkiin menimme vaunuilla. Menin yhdessä herra ja rouva Austinin kanssa. Mukana oli myös pikkusiskoni. Olin suunnitellut ostavani Austineille kunnollisen kahvipannun, Teddylle pienen käsikellon ja Ilsele pannan. Neiti Birdylle ostaisin viltin, koska hän on vilukissa. Onneksi sain kaikki lahjat hankittua, mutta kuparipannujen etsimisessä meni kauan aikaa! Kävin läpi kuusi kaupaa, mutta vasta kaupungin toiselta puolelta olevasta kaupasta löytyi pannu!

Päivä ennen joulua on aina kamalan salamyhkäinen päivä. Kaikki ovat hiljaisia ja omissa huoneissaan. Kai siksi, että kaikki lahjat pitää paketoida, piilottaa jonnekin muiden katseilta. Aina ennen minun antamat lahjat on löydetty, mutta tänä vuonna niin ei käy! Olin löytänyt sängyn ja kamiinan alta lankun, joka oli hieman irti. Niinpä voisin laittaa lahjat sinne!

Illalla, aina päivää ennen joulua meillä oli tapana koristella joulukuusi. Isäni ja Teddy olivat aamulla hakeneet kuusen. Kuusi oli iso ja tuuhea. Se oli alhaalta paksu ja kapeni hienosti alhaalta ylöspäin. Se oli hienoin kuusi, jonka olin ikinä nähnyt. Koristelimme kuusen isoilla joulupalloilla ja minun ja Ilsen tekemillä pienen pienillä tontuilla.

Jouluaamu. Se ihana aika vuodesta, jolloin maailma tuntuu sadulta. Heräsin aamulla ihan kuin pieniin askeliin ja kulkusten helinä. En tiedä oliko se kuviteltua vai oikeaa, kuitenkin nautin siitä äänestä. Toivoin sen jatkuvan koko ajan.

Sitten kuulin jättimäisen kuin kiven pudotuksen yläpuolellani. Tiesin äänen tulevan Teddystä ja Ilsestä, jotka tahtoivat herättää alapuolella nukkuvat ihmiset jouluaamuna hirmuisella metelillä. Niinpä lähdin

heti yläkertaan. Siellä toivotimme toisillemme hyvät joulut ja pelasimme korttia. Ilse voitti meidät joka kerta. Hän on varmasti koko suvun paras kortinpelaaja!

Pelien jälkeen neiti Birdy kutsui meidät aamiaiselle. Lähdimme ilomielin, koska aina jouluaamuna ruoka on kovin herkullista! Tänä aamuna ruokana oli riisipiirakoita ja tietenkin joulukinkkua, mandariineja ja kaikkea muuta herkullista. Aamiaisen jälkeen lähdimme Ilsen ja Teddyn kanssa rakentamaan lumiukkoja. Olemme ottaneet yleensä kisan, kuka on rakentanut korkeimman lumiukon. Olemme siinä kyllä aika tasaväisiä. Tänä vuonna Teddy kuitenkin voitti.

Illemmalla aloimme sytyttää kynttilöitä. Silloin kotimme on ihanan näköinen ja kotoisa. Sytytimme eniten kynttilöitä olohuoneeseemme, koska siellä jaamme lahjat. Ennen lahjojen jakoa menimme illalliselle. Ruokana oli lihapataa, laatikoita ja joulukinkkua. Oli kyllä herkullista!

Aterian jälkeen menin viemään rengilleni lahjan ennen kuin hän lähtee kotiinsa viettämään joulua. Annoin hänelle kunnolliset nahkahansikkaat. Odotan innolla hänen ilmettään kun hän näkee ne hanskat, koska hän on jo pitkän aikaa ollut rikkinäisillä hanskoilla. Kun olin antanut rengin lahjan, hain sukuni lahjat.

Kun tulin olohuoneeseen, muut olivat jo siellä. Ensiksi lahjan antoi Austinit. He antoivat lahjan neiti Birdylle. Paketissa oli pieni pöytäkello. Lempilahjani oli minulle annetut sukset! Vihdoin voisin lähteä hiihtämään Teddyn ja Ilsen kanssa. Loppu-iltamme vain ihastelimme lahjojamme ja pelasin vielä yhden erän korttia Teddyn ja Ilsen kanssa, mukana oli myös neiti Birdy. Ja yllätys yllätys, Ilse voitti!

PEPPI SALLINEN, 5. lk

Jouluiset kuvat:

MATILDA LAITINEN, 6. lk

Joulu juhlista jaloin..!

Taas on kotiplaneettamme Tellus pyöriskellyt sillä tavalla ikuisessa avaruudessa, että hartaasti voimme pian laulaa ”niin hyvä lämmin hellä, on mieli jokaisen”. Tähän veisuuseen pyytää myös Hakalainen osallistua. Etenkin kun muistamme, että kohta joululta kalendaariset seikat tuppaavat armottoman pimeyden väistymään hetki hetkeltä armollisen valon edestä: Tahvanana, siis toisena joulupäivänä, Tapanina, on päivä jo kukonaskelta pitempi kuin äskettäisessä eilisessä. Tämän tiesi myös Ylölän patriarkkaisäntä Samuel Liukko. Esiintyihän hän mieluusti paitsi säästä, myös Auringon kasvullisesta voimasta kertoilevana kyläläisenä...

Suomalaiskirjailijat ovat sankoin rivein kertoneet näkemyksensä, kokemuksensa kristikunnan (siis meidän kaikkien) suurimmasta vuosittaisesta juhlasta, Joulusta (mikä ansaitsee kyllä suuren alkukirjaimen). Tähän esitykseen olen valinnut kolme prosaistiamme kertomaan joulusta, niin kuin ”se ennen oli”.

Ensimmäisen ”joulutunnustajan”, **Aleksis Kiven** (1834–1872, Nurmijärvi/Tuusula), laaja sanamaalaus seitsemän veljeksien jouluaaton vietosta Impivaaran uudessa kartanossa. Sehän alkoi oikein mallikkaasti, veljesrakkaudessa, jos kohta oluen höyryssä, ilakoiden yhtä ja toista! Päättäväkseen ensiksi painiotteluun, jossa ”housuvammainen” Juhani häviää yllättäen Timolle. Jussin ”Ventta holl, mun housuni putoovat” -huudosta huolimatta Timo ei odottanut, vaan väänsi ja käänsi lopulta esikoisveljen seljälleen kuhiseville oljille. Mitkä, oljet nimitäin, sieppasivat samaan aikaan veljesten viattoman sylipainin seurauksena tuliroihin lattialle pudonneesta palavasta päreestä.

Tuohon aikaan oljissa peuhaaminen kaikine heittoineen oli hyvin suosittu liikunnanmuoto. Niinpä se kohdakkoin liitettiin

olympialaislajistoon; ettei vain jo Ateenan ensimmäisiin kisoihin? Sillä samalla vuosisadalla, jolla Aleksis Kivikin eli, mutta ei paininut vaan kirjoitti runoa ja proosaa... sekä saarnasi Taaborin vuorella.

Juhanin ja Timon kohtalokkaasta painista eteenpäin on veljesten seuraava parituntinen kohtuutonta kärsimystä. Pakkasyössä alkoi hengenpelastusmatka (ehkäpä noin peninkulman pituinen!), paljain jaloin, vain piikkopaita yllä, tyystin palaneesta Impivaaran uudistalosta takaisin lapsuus- ja nuoruuskotiin Jukolaan. Se sijaitsi kirjailijan mukaan ”eteläisessä Hämeessä, seisoo erään mäen pohjaisella rinteellä liki Toukolan kylää”.

Pakkanen paukkui, lumi narisi päkiän alla, mutta pamahtelivat myös puolialastomien veljesten kiväärin susien suuntaan. Luonnon elikotkin yrittivät osaansa onnettomuuksien yöstä. Hukkalauma ei sentään päässyt harventamaan Jukolaan rientävää ihmis-/eläinryhmää. Olihan siinä näes veljesten lisäksi koirat Killi ja Kiiski sekä hevonen, väritään valkoinen. Valko tarjosikin turvallisen, susivapaan kyydin kerrallaan kahdelle pelkkään paitaressuun pukeutuneelle nuorelle miehelle. – Mutta jäikö siipikarja liekeihin..?

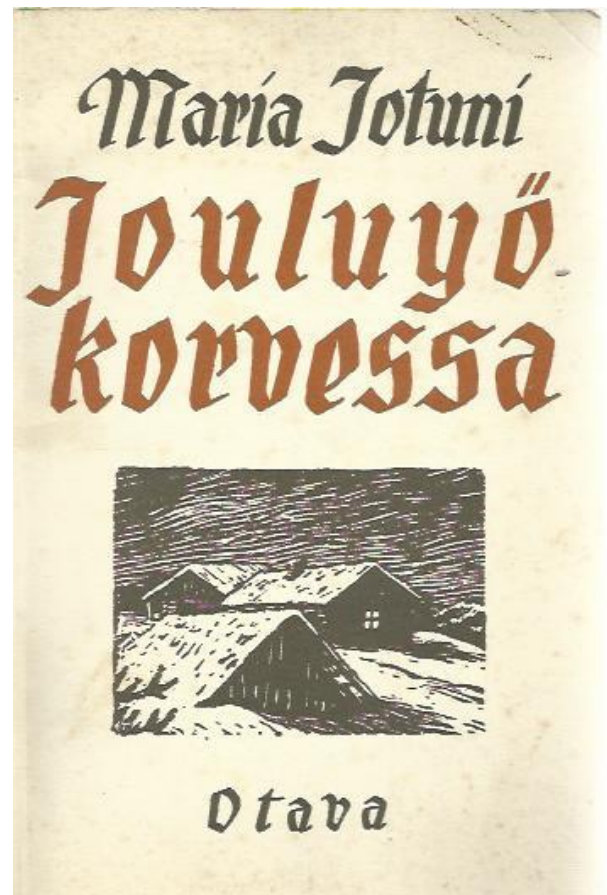
Ei niin pitkää, vaikeaa taivalta, ettei siinä olisi alun jälkeen myös loppua, perille pääsyä. Olihan näin veljeksilläkin. Kaikki selvisivät niin pakkasen kuin susienkin hampaita alkukoti Jukolan avaraan pirttiin, pystyvalkean kuumaksi saattaman. Oliko Jukolan vuokraaja peittänyt pirtin permannon ruukiinoljilla vanhan tavan mukaan, ei ole enää tiedossa. Mutta kun vuosikymmeniä myöhemmin Impivaarasta paon jälkeen vieteään Jukolassa, Juhanan isännyydessä, suurta joulujuhlaa. peuhaavat moniaat lapset ja lapsenmieliset kullankeltaisissa oljissa. Se heille sallittakoon..!

Maria Jotuni (alkuaan Haggrén, avioiduttuaan Tarkiainen) syntyi 1880 Kuopiossa, kuoli Helsingissä 1943, ja pääsi tähän jouluisen esittelyyn lähinnä sen tähden, että hän kirjoitti yhden riipaisevimmistä novelleistaan otsikolla ”Jouluyö metsätorpassa”. Saattaahan nimi olla toinenkin, mutta sisältö on niin sataprocenttisen pessimistinen, että varoittaisin siihen koskemista näin rauhan ja rakkauden juhlan atmosfäärissä. Arkenakin ehtii...

Sen verran valotan, että metsäkulman torppari on raiskaajan/murhamiehen täydellinen ilmentymä, viinan voitelema! Niin että pahan kirjallisen henkilöahmon etsiminen voidaan lopettaa. Maria Jotuni jo löysi sen noin vuosisata taaksepäin.

Maria Jotunin kirjallinen ura häikäisee tasollaan. Sellaista vuoropuhelua, dialogitasoa saa etsiä monen monesta teoksesta – löytämättä. Mutta hakeva löytää, etsimätön ei mitään. Kannattaa siis yrittää etsintöjä, ja voi löytää ykkösesimerkiksi yhden päivän kertomuksen ”Arkielämää”, 1909 kirjoitetun pienoisoromaanin maalauskylästä ihmisiin. Kannattanee mainita, että Joel Lehtosen pääteos ”Putkinotko” supistuu niin ikään päivän tapahtumiin; itse asiassa ei supistu vaan laajenee! (Tavallisesti asioista perillä olevat tahot ovat kuiskutelleet, että Joelilla ja Marialla olisi ollut jonkinlaista tunteenomaista ns. vispilänkauppaa keskenään, mutta Joel suuntautui lopulta toisaanne...)

Arkielämää on minulle tärkeä, toistuvan muistelulukemisen kohde. Kirjan sivuilta nimeän kuvattavan seudun synnyinkyläkseni Haukiniemeksi. Siis se asianomaisen ihmisen aurinkoinen alkukoti, unohtumaton... Taskisen rinne, Louhelan tila ja talo ovat kuvitelmissani kylän keskeiset paikat. Siellä kuljeskelen Pappi Nymanin kanssa, osallistun lähinnä (sivuhenkilönä, kertomuksen synnyttämänä) Louhelan paikan silloisen vanhan isännän ja Pappi Nymanin kanssa. Loikkaset olivatkin tilan yksi omistajasuku ennen nykyisiä Taskisia...

Maria Jotunin joulutarina ”Jouluyö korvessa”. Teos voitti suuren pohjoismaisen novellikilpailun vuonna 1930.

Veikko Huovinen, armorikas sanataiteilija, syntyi 1927 Simossa, jätti ajan Sotkamossa 2009; jätti ajan lisäksi runsaan, laadukkaan kirjailijatuotannon. Proosaa, tietokirjoja (mm. Puukansan tarinan, joka tekstin laadun ymmärtäjien mielestä olisi ehdottomasti ansainnut ainakin suomalaisten Finlandia-palkinnon, ehkäpä peräti ruotsalaisten No-----). No, eipä ajeta pitemmälle kuin rahkeet kestävät...

Huovisen pääteos, tunnetuin ainakin, on ”Havukka-ahon ajattelija”. Siitä viides painos näytästäisi ilmestyneen 1953. Se kertoo Havukka-aholaisen sulkeutuneen lukevan kansan suosioon. Huovisen kekseliäänä apumiehenä toimi romaanihenkilö Konsta Pylkänen, Havukka-ahon todellinen avaruudenmittaaja, Borneon imisän tuntija. Oppinut mies, samaa kaliberiä kuin Jotunin Pappi Nyman; ei kuitenkaan ihan niin uskovaisten. Riemastuttava Konsta!

Jos on jäänyt Huovisen tuotanto vähälle lukemiselle, niin aina ehtii vanhentumattoman tekstin kimppuun! – Ja tällä kertaa kun pyrin esittelemään suomalaisten kirjailijoiden näkemyksiä joulun olemuksesta, merkityksestä ja vaikutuksesta, niin ottaisin lähdeotekeksi Huovisen vuonna 1976 julkaistun ”Ronttosauruksen” toiseksi viimeisen esseen, jutun, pakinan (lukija valitsee mieleisensä muodon).

Huovisen joulukertomus kantaa perusrakennetta alkuaan raittiista mieskaksikosta Aatusta ja livarista. He olivat inhimillisen ja ammatillisen uransa alussa raittiita, puuhakkaita, ja uskoivat paitsi itseensä, myös siihen, että heillä on oma paikkansa yhteiskunnassa. ”Mutta kuin huomaamatta alkoholi hiipi elämäkuvioihin ja alkoi ottaa yhä isomman osan päivien kulusta. Pitkään kesti viinan uuvutusvaihe, vaan viimein se otti pitävän puolinelsonin ja nujersi Aatun ja livar-

in selälleen maahan.” (Veikko Huovinen: ”Kahden juopon joulu”).

Nyt kun Aatu ja Iivari ovat todistettavasti selällään, he nousevat jouluaattoisin varsin vuottakuntoisista mökkirähjistä ylemmälle tasolle vierailemaan toistensa luona. Eikä ollenkaan tyhjin käsin, vaan lahjakan- tamuksin. Aatu saa Iivarilta puoli kiloa sipulimakkaraa ja pullon Karhuviinaa, ja palkitsee naapurinsa (he asustavat järven rannalla, saavat niukat ansionsa kaloja nostamalla) Iivarin puolen kilon paketilla lauantaimakkaraa ja putelilla Kievariviinaa. Sitten he nauttivat pöydän antimista ja aloittavat syyskauden viimeisen sosiaalisen keskustelun. Toteavat veikot, että: – Me olemme kuluttajina taistelleet Alkon johtajille 15 000 markan kuukausipalkan... Joulujuhlista jaloin, pikkujouluista kontaten! Niinhän vaikka..?

TUOMO LOIKKANEN

Tuomo ja Seija Loikkasen Kuopion-kodissa on vuosien mittaan järjestetty lähisukulaisten kesken aaton tapahtuma, koostuen pöydän antimista, joululauluista sekä kirjallisuudesta. Kuvamme on vuodelta 2020, ja siitä on löydetävissä Jyri, Mimma (sylissään Tilhi Kaneli), Oskari, Markus, Tuomas, Tuomo, Seija, Ari, Päivi, Elina ja Sami.

Hakan liikuntavuorot talvella 2022–2023

Liikettä kinttuihin -kerho

Liikettä kinttuihin -liikuntakerho maanantaisin klo 17.00–18.00 Juvolan koululla tai Haukiniemen kaukalolla (talvella enimmäkseen kaukalolla). Kerho on suunnattu 6–16-vuotiaille lapsille ja nuorille.

Ohjaaja: Linda Vasarainen, 0405967096.

Kerhon ajankohtaisista asioista tiedotetaan kerhon WhatsApp-ryhmässä.

Jumppa

Jumppavuoro tiistaisin klo 18.00–19.00 Juvolan koululla

Ohjaaja: Agata Laitinen. Yhteysthenkilö: Olli Loikkanen, 0503317788.

Jäävuorot

Lasten luisteluvuoro päivittäin Haukiniemen kaukalolla alkuillasta.

Aikuisten jäävuoro päivittäin lasten vuoron jälkeen.

Jäävuorojen tarkempi aikataulu täsmentyy joulukuussa. Vuoroista tiedotetaan kylien ilmoitustauluilla ja seuran verkkosivuilla.

Sisäliikuntavuorot

Koko perheen sähkö- ja kuntosalivuoro lauantaisin klo 16.00–17.30 Enonkosken liikuntahallilla.

Vuoron vastuuhenkilö: Leo Parkkonen, 0445084291.

Mahdollisista muutoksista ja loma-ajoista tiedotetaan Hakan Peliporukka kokoon! -WhatsApp-ryhmässä ja seuran verkkosivuilla.

Joulun ihme

Jouluna kristikunta juhlii Jeesuksen syntymää. Kristinuskon mukaan ensimmäisenä jouluna 2000 vuotta sitten tapahtui suuri ihme, kun Jumala tuli ihmiseksi. Mutta onko joulun ihmeeseen enää järkevää uskoa?

”Kristillisen joulun ydin on siinä, että Jumala tuli ihmiseksi Pojassaan Jeesuksessa Kristuksessa. Jouluna kristityt ympäri maailmaa juhliivat Jeesuksen syntymää. [...] Joulun on inkarnaation ihmeen juhla. Jeesuksen syntymä ihmiseksi on merkki Jumalan rakkaudesta ihmiskuntaa kohtaan.” Näin joulun sanoman tiivistää Mikkelin hiippakunnan piispa Seppo Häkkinen (*Tiimalasi* 4/2021).

Tämä on perinteinen kristillinen opetus. Joulua vietetään siksi, että Jumala tuli ihmiseksi. Yhdessä ylösnousemusopin kanssa inkarnaatio-oppi muodostaa kristinuskon ytimen. Voidaan perustellusti väittää, että ilman näitä kahta opinkappaletta kristinuskolta putoaisi pohja pois ja se olisi suuressa vaarassa vesittyä pelkäksi moraali- tai hyväntekeväisyysaatteeksi. Eräs kristinuskon perustavanlaatuisista lähtökohdista on siis, että ihmeitä tapahtuu, ja jouluna niistä tapahtui kenties se suurin.

Monelle nykyihmiselle tämä kuulostaa käsittämättömältä ja järjenvastaiselta. Kuinka minkäänlaisia ihmeitä voisi muka tapahtua? Kuinka mikään yliluonnollinen voima voisi vaikuttaa maailman tapahtumiin (jos mitään yliluonnollista edes on olemassa)?

Yhä useampi kristittykin tuntuu ajattelevan näin. Esimerkiksi hiippakuntadekaani Sakari Häkkinen – piispa Sepon veli – on myöntänyt, ettei usko yliluonnollisiin ihmeisiin eikä esimerkiksi jouluevankeliumin kertomukseen neitseestä syntymisestä (*Kotimaa* 22.7.2019; *Yle* 17.1.2012). Monen muun lailla hän sanoo omaavansa tieteellisen maailmankatsomuksen.

Onko ”järkevästi” ajattelevien, tieteeseen luottavien ihmisten siis mieletöntä uskoa

kirjaimellisesti joulun ihmeeseen? Onko kaikki vain satua? Ei välttämättä.

Valistusfilosofi David Hume lanseeraaman klassisen määritelmän mukaan ihme on yksinkertaisesti luonnonlakeja rikkova tapahtuma (*An Enquiry Concerning Human Understanding* 1748). Hän vetoaa toistuviin kokemuksiimme fysikaalisten ilmiöiden säännönmukaisuuksista. On olemassa äärettömän monta esimerkkiä tapauksista, jotka selittyvät luonnonlakien toiminnalla, mutta vain harvoja, yksittäisten ihmisten todistukseen perustuvia kertomuksia ihmeistä. Hume mielestä on perusteltua olettaa, että luonnonlait pätevät myös siellä, missä ihmeitä väitetään tapahtuneen.

Hume näkemystä on kritisoitu, aiheesta. Emmehän voi loogisesti todistaa, että maailmankaikkeutta hallitsisivat luonnonlait, jotka eivät sallisi poikkeuksia. Kuitenkin monet nykyfilosofeista ovat samoilla linjoilla Hume kanssa, esimerkiksi Yujin Nagasawa (*Miracles. A Very Short Introduction* 2016): ”Ihme on luonnonlakeja rikkova tapahtuma, jonka takana on intentionaalinen toimija ja jolla on uskonnollista merkitystä.”

Suomen evankelis-luterilainen kirkko opettaa, että ”[i]hmeellä tarkoitetaan joko luonnonlait kumoavaa Jumalan puuttumista luonnolliseen asioiden kulkuun tai johdattusta, joka koetaan ihmeelliseksi riippumatta siitä, tapahtuuko mitään yliluonnollista”. On mielenkiintoista huomata, että kirkon määritelmä on tässä laveampi kuin edellä esitellyt filosofien määritelmät. Luonnonlakien rikkomista ei tarvita ihmeen tapahtumiseksi. Riittää, että joku ihminen kokee jonkin tietyn tapahtuman ihmeelliseksi.

Määritelmä on itse asiassa yllättävänkin väljä, ja mahdollistaa lähes minkä tahansa tapahtuman tulkitsemisen ihmeeksi. Tästä näkökulmasta katsottuna (kaikki) ihmeet eivät olisikaan objektiivisia vaan subjektiivisia kokemuksia. Keskityn kuitenkin nyt

nimenomaan käsittelemään Humen käsitystä ihmeistä luonnonlakien rikkomisena.

Usein ajatellaan intuitiivisesti, että luonnonlait ovat joka hetki ja kaikkialla päteviä säännönmukaisuuksia. Eristetyssä fysikaalisessa systeemissä, jossa kaikki ilmiöihin vaikuttavat lait tunnetaan, näin onkin. Eristetyssä systeemissä ”yliluonnollista” ei ole olemassa vaan systeemin sisäiset ”luonnolliset” tekijät määräävät täysin, kuinka systeemin tila kehittyy. Ei kuitenkaan ole välttämätöntä olettaa, että maailmankaikkeus olisi eristetty systeemi, johon ulkopuoliset tekijät eivät voi vaikuttaa. Emme yksinkertaisesti tiedä, onko näin.

Fysiikan tällä hetkellä tuntemat luonnonlait ovat parhaita (ja luultavasti erittäin hyviä) approksimaatioita siitä, kuinka fysikaalinen maailmankaikkeus toimii, mutta ei voida todistaa, etteivät ne sallisi poikkeuksia. On teoriassa mahdollista, että toisinaan jokin yliluonnollinen syy katkaisee luonnollisten tapahtumien kausaaliaketjun ja vaikuttaa odottamattomalla tavalla maailman tapahtumiin. Toki tätäkään ei voida todistaa.

Joka tapauksessa yksi tapa hahmottaa joulun inkarnaatioihme on, että Jumala on ensimmäisenä jouluna kumonnut luonnonlait ja vaikuttanut maailman kulkuun ainutlaatuisella tavalla. Kristityille tämän pitäisi kenties olla jopa looginen ajattelutapa.

Voidaan kysyä, jos sallimme edellä kuvatujen interventionististen ihmeiden olemassaolon, eikö luonnonlaeilta sitten putoa pohja pois. Jos lait eivät päde aina ja kaikkialla, mistä voimme tietää, milloin ne pätevät? Jos ihmeitä voi tapahtua missä tahansa ja milloin tahansa, mistä tiedämme, milloin niitä tapahtuu? Jumalahan voisi teoriassa myös kätkeä yliluonnollisen toimintansa matkimalla luonnonlakeja.

Tämä ei ole merkittävä ongelma maailmankaikkeuden fysikaalisten prosessien ennustettavuuden kannalta. Luonnon ennustettavuus ja ymmärtäminen ei kärsisi, jos silloin tällöin tapahtuisi yliluonnollisia ihmeitä.

Silmänräpäyksellisen intervention jälkeen maailma vain jatkaisi luonnonlakien mukaista kulkuaan niin kuin ennenkin, nyt vain aavistuksen verran eri tavalla järjestettynä.

Tiede on oiva keino hahmottaa maailmaa, mutta liiallinen usko sen kaikkivoipuuteen voi johtaa siihen, että osa maailmasta, mahdollinen yliluonnollinen ulottuvuus, jää tavoittamatta. Tieteen keinoin ei voida todistaa, että ihmeitä ei tapahdu – mutta ei sitäkään, että niitä tapahtuu. Ihmeisiin uskomisen järkevyyttä näyttääkin riippuvan niistä maailmankatsomuksellisista perusoletuksista, joita meillä on.

Kirjoituksen alussa kysyin, onko joulun ihmeeseen järkevää uskoa. Vastaus on: Ehdotomasti, jos olet kristitty. Ehkä ei, jos et ole. Tai kuten Nagasawa asian muotoilee: ”Teisteille ihmeiden tulisi olla rationaalinen ajatus. Naturalisteille puolestaan luonnonlakien rikkomattomuuden tulisi olla luonnollinen ajatus.” Kyse ei siis ole uskon ja tieteen ristiriidasta vaan erilaisista maailmankatsomuksellisista oletuksista. Kristittyjen ei todellakaan ole mitään syytä epäillä joulun ihmettä.

JUUSO LOIKKANEN

”Nyt Jumalalle kunnia, kun antoi ainoon Poikansa. Siit enkelitkin riemuiten veisaavat hälle kiitoksen.” (San. Martti Luther, suom. Hemminki Maskulainen, uud. Elias Lönnrot & Julius Krohn.)

Joulumuistoja

Lapsuuden ja sen jälkeisen ajan joulumuistoja Varparantaan ja muuhunkin liittyen.

Vietin lapsuuttani kuuden ensimmäisen vuoden aikana Salokyläntien varrella Karhuvuoren juurella. Kotipihan kaukaisempaan äänimaailmaan kuuluivat Hiesulta päin ajokoiran haukunta, Hakan tanssilavan haitarinoitto, sekä kellotapulin kellojen ääni. Pienessä hirsimökissä oli talvipakkasellakin mukavan lämmintä. Navetta oli ns. lantana-vetta, josta tuotiin pienet lammasvuonat tuvan sillan alle pakkasesta turvaan. Meidän lasten nukkumapaikka oli uunin päällä.

Muistan, kun jouluaamuna heräsin siihen, että äiti oli nostanut pikku lampaan kävellä töpöttelemään tuvan lattialle. Tajusin myöhemmin, miten joulun sanoma Vapahtajan syntymisestä tallin seimeen oli elämyksellisesti aistittavissa pikkupojan kodissa. Myöhemmin sain tästä johonkin joulukirkon saarnaan havainnollisuutta aivan omasta lapsuudestani.

Vaikka koti oli köyhä, vanhemmat järjestivät joulupukin tuomaan lahjoja aattoiltana. Isä läksi joulukuusen koristelun jälkeen vielä navetalle, ja joulupukki sattui juuri tulemaan sinä aikana. Me lapset olimme ihmeissämme, miten tarkasti pukki tiesikin, mitä rukkasia ja hattuja tarvitsimme. Sitten vielä joku puulelu ja karamellikin sai aikaan iloa ja riemun kiljahduksia.

Pienessä päässäni ihmettelin sitä, miten paljon pukki kehui meidän joulukuusta: ”Ei rikkaissa taloissa-kaan ollut näin näyttävää ja komeaa kuusta.” Silloin alkoi pikkupojan usko joulupukkiin horjua Utelias pojannasikka löysikin joulun jälkeen samanlaisen turkin ja pukin naamarin eteisen kome-rosta.

Tähän joulupukkileikkiin liittyy eräs joulujuhlan muisto Enonkosken Simanalan yläkoulun ajalta. Saimme opettajalle ehdottaa, kuka oppilaista saisi koulun kunniatehtävän olla joulupukkina. Ehdotimme tehtävään vähän ronskia naapurin poikaa. Siihen aikaan

joulupukki toi paperipussit kaikille oppilaille. Pussi sisälsi pullan ja pari piparkakkua. Joulupukin varustuksiin kuului sauvana käytetty iso siivousharja.

Kun pukki tonttuineen jakoi oppilaiden lahjapusseja, joku pojankolttiainen potkaisi kevyesti pukkiä takamukseen. Siitäkös pukki hermostui ja huitaisi harjalla ilmaan niin, että erään oppilaan puoliksi syöty pulla lensi joulukuusen yläöksälle. Siellä se koristi kuusta loppujuhlan ajan. Siitä sitten jäi opetuksiksi elämää varten, että joulupukkiä pitää kohdella hyvin arvokkaana jouluvieraana.

No onkos tullut kesä nyt talven keskelle... Kuvassa Mikko ja vaimonsa Kaisu hieman myöhästyneellä kultahäämatkalla Teneriffalla. Kuva on otettu maaliskuussa 2022.

Lapsuudesta vain hujaus, niin ollaan nuoruuden kautta työelämän ja ruuhkavuosien haasteissa. Niinpä minäkin siirryn Varparannan ja muidenkin Säämingin pohjois-

puolen kylien jouluaaton muistoihin. Olin pappina 1980-luvun alussa pitämässä jouluhartauksia. Onhan aattohartaudet kirkkoissa ja hautausmailla ollut jo pitkään perinteenä. Joulun ilosanomaa ja joulurauhaa vietiin ylinopeuksia hipoen kyläkuntiin.

Kaupungin jouluhartaudesta ajettiin kanttorin kanssa Ahvensalmen kappelille. Sitten vielä ”Maa on niin kaunis” -virren soidessa korvissa Oravin rukoushuoneelle Vepsäläisen Elvin tarjoamille kahveille. Siellä nautittiin herkkuja ja meitä passattiin ”kuin piispaa pappilassa”. Sieltä nippa nappa ehdimme autoviidakon läpi Varparannan hautausmaalle kynttilämeren keskelle.

”Kansa joka pimeydessä vaelttaa, näkee suuren valon” oli jouluaaton tekstinä, ja loppu virsi tunnelmallisesti laulaen yhdessä: ”Maa on niin kaunis... ihana on sielujen toivotie”. Lopuksi pappina toivotin rauhallista joulua ja siunausta joulun viettoon. Sen jälkeen alkoi tapulin rinteessä autojen ryntäys, ettei kukaan jäisi tien tukkeeksi. Siinä koettiin kilpailuyhteiskunnan todellisuus ja miten sovelletaan käytännössä joulun sanomaa ”maassa rauha ja ihmisillä hyvä tahto”.

Siunattua Vapahtajan syntymäjuhlaa ja turvallista uutta vuotta!

Rovasti MIKKO RINKINEN

Haukiniemen jouluseimi

Haukiniemen maitolaiturille pystytetään täksikin jouluksi perinteinen jouluseimi. Seimi rakennetaan tänä vuonna viikkoa ennen joulua, lauantaina 17.12.

Seimi jouluna 2021.

Kauneimmat joululaulut

Perjantai 9.12.

Kartanohostel AnnaCatharinassa (Juvolantie 1353) klo 18.00.

Torstai 15.12.

Oravin rukoushuoneella (Kiramontie 1) klo 14.00.

Jouluhartaudet

Jouluaatto, lauantai 24.12.

Jouluhartaus Ahvensalmen hautausmaalla (Rauvantaipaleentie 308) klo 14.00.

Jouluhartaus Varparannan hautausmaalla (Varpaniementie 34) klo 15.00.

Joulupäivä, sunnuntai 25.12.

Jouluaamun sanajumalanpalvelus Oravin rukoushuoneella (Kiramontie 1) klo 8.00.

Tapaninpäivä, maanantai 26.12.

Tapaninpäivän hartaus Pyhän Serafim Savrovilaisen Haukiniemen Tsasounan jouluhartaus (Juvolantie 1981) klo 10.00.

Kasvaako pihallasi VAARAPUITA?

Meiltä saat kokonaisvaltaista palvelua aina puunkaadosta pilkkeisiin ja kannon jyrsinnästä nurmikon perustamiseen.

Kustannusarvio ja tilaus kätevästi
NETISTÄ

MUISTA
kotitalous-
vähennys!

Ota yhteyttä: 040 358 4557
toimisto@metsapalvelukonttinen.fi
www.metsapalvelukonttinen.fi

metsäpalvelu
J. KONTTINEN
Satamakatu 11, 57130 Savonlinna

Agatan hierontapalvelulta hierontahoidot

- ❖ klassinen hieronta
- ❖ fasciakäsittelyt
- ❖ nivelkäsittelyt
- ❖ vyöhyketerapia
- ❖ kuumakivihieronta
- ❖ intialainen päähieronta
- ❖ aromahieronta
- ❖ lymfahieronta

Ota yhteyttä 0400 676 117

Koulutettu hieroja
AGATA LAITINEN

Ruutananlammentie 36

Hakan jäsenmaksu

Hakan liikuntavuorot ovat seuran jäsenille ilmaisia.

Henkilöjäsenmaksu on 10 euroa ja perhejäsenmaksu 20 euroa.

Maksun voi maksaa johtokunnan jäsenille tai seuran pankkitilille FI15 5650 0440 0434 30 (viestikenttään tieto, keitä maksu koskee).

Ilmoita Hakalaisessa

Ilmoitushinnat:

1/1 s. 100 e

1/2 s. 50 e

1/4 s. 25 e

Yhteydenotot:

hakalainenlehti@gmail.com

www.onkone.fi

ON KONE OY

- rakennusten pohja- ja purkutyöt
- jätevesijärjestelmät ja viemäröinti
- tienrakennus / kunnostukset / lanaukset
- maa- ja metsätalouden kaivutyöt
- käyttövesikaivojen teko

Puh. 045 671 5852 • olli@onkone.fi

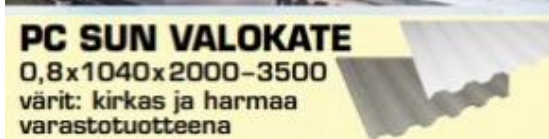
**HYVÄ VALIKOIMA
KESTOPUUTA**

FILMIVANERI II laatu
Paksuudet 6,5-30 mm
myös isoja kokoja.

PC SUN VALOKATE
0,8x1040x2000-3500
värit: kirkas ja harmaa
varastotuotteena

ROTONOMON
JÄTEVESIJÄRJESTELMÄT

RM SAKO 2/1000
**IMEYTYS-
JÄRJESTELMÄ**

MÖKKIPAKETTI 600E
2 x Saostuskaivo
+ imeytyskenttä, harmaavesi

RM 5500 UMPISÄILIÖ 5,5 m³
Tarkoitettu wc-vesille, soveltuu
esim. vesistöjen välittömään
läheisyyteen ja pienille tonteille.

**LAITURIPONTOONIT, RUMPUPUTKET,
SADEVESI- JA SALAOJAPUTKET VARASTOSTA!**

**RAKENUSTARVIKE
LUUKKAINEN**

Saharannantie 17, 57810 Savonlinna
Laasalantie 871, 57310 Savonlinna

**MEILTÄ KATTAVA
VALIKOIMA
KIINNITYSTARVIKKEITA**

**AVOINNA
MA-PE 8-17, LA 9-13**

*Rauhallista joulua ja
hyvää uutta vuotta!*